

Хрещатик

+ TV-програма

газета київської міської ради

№192 (4592) | четвер | 25 грудня 2014 р.

Юрій КРИКУНОВ: «Якщо не провести реформи впродовж першого кварталу, галузь ляже»

стор. 5

Одноосібне лідерство «Динамо» – підсумки першої половини 24-го чемпіонату України

стор. 20

«Київводоканал» знайшов альтернативу газу

стор. 2

Найактивніших киян відзначили

стор. 3

Бюджет «під ялинку»

стор. 4

Гроші – на необхідне

стор. 6

Як безпечно для здоров'я зустріти Новий рік

стор. 18

НОВИНИ

У суботу в столиці – передноворічні ярмарки

Як повідомили «Хрещатику» в управлінні внутрішньої торгівлі та побуту, 27 грудня у місті відбудуться передноворічні ярмарки. Зокрема в суботу торгуватимуть в Голосіївському районі на вул. Маршала Конєва (у межах вул. Вільямса та Ломоносова), на вул. Паньківській; в Дарницькому – на вул. Ревуцького; в Деснянському – на вул. О. Сабурова (у межах вул. О. Бальзака та просп. В. Маяковського), на вул. М. Цветаєвої (у межах вул. Закревського та просп. В. Маяковського); в Дніпровському – на вул. А. Малишка, 9-15; в Оболонському – на просп. Оболонському, 21-43; в Печерському – на вул. І. Кудрі (у межах вул. П. Лумумби та Чигоріна); в Подільському – на вул. Світлицького, 25; в Святошинському – на вул. Семашка, 21; в Солом'янському – на вул. Стадіонній (у межах вул. Липківського та Богданівської), на просп. Комарова, 28; в Шевченківському – на вул. Подвойсько-го, 2-12.

У неділю 28 грудня ярмаркуватимуть в Оболонському районі на вул. Дніпроводській, 13/1 (селище Водогін).

Дешевий хліб для киян

стор. 3

«Ні» автівкам на тротуарах

стор. 2

Наймасовіший зимовий забіг в історії України

стор. 21

«Київводоканал» знайшов альтернативу газу

■ На об'єктах водного господарства облаштували альтернативні енергокотли

Економія газу — завдання номер один для комунальних господарств. У «Київводоканалі» презентували котел, який виробляє тепло з відпрацьованого мастила. За весь опалювальний сезон нагрівач дає можливість зекономити 140 тисяч гривень. Загалом цьогоріч водне господарство на своїх об'єктах встановило понад 20 котлів. А саме — 14 в місяцях індивідуального опалення й 9 — у районах каналізаційного господарства. Загалом було заощаджено 682 тисячі гривень.

Леся КЕСАРЧУК | «Хрещатик»

АЛЬТЕРНАТИВНОМУ опаленню у водоканалі вже повністю дали «зелене світло». «Аби поступово відмовитися від використання газу на об'єктах господарства, використовують біопаливо, мазут та вторсировину», — розповів гендиректор ПАТ «АК «Київводоканал» Андрій Білик. За його словами, зараз на одному із каналізаційних районів на Харківському шосе, 50 встановили котел на мазуті. Про його переваги директор «Київводоканалу» розповідає із захватом: «Він дуже вигідний. За весь опалювальний сезон ми зекономили 140 тисяч гривень — власне, це і є вартість котла. Опалює він майже 800 квадратних метрів будівлі. Нагрівач вітчизняного виробництва — і тому не потрібно шукати дорогих імпортованих аналогів. Загалом на весь опалювальний сезон такому котлу потрібно 20 тонн мастила», — зазначає Андрій Білик. Він додав, що на об'єктах акціонерної компанії впроваджуються інші системи з використанням альтернативних джерел опалення. «Цього року застосовано 100-кіловатний котел,

розповів пан Білик. — Нагрівач (також вітчизняного виробництва) розміщено у Подільському районі. Його вартість приблизно 140 тис. грн. Також ми ведемо переговори з європейськими виробниками гідротурбін щодо можливості запровадження міні-ГЕС на східному каналі Бортницької станції аерації. Це дозволить виробляти 8000 тисяч кіловат електричної енергії». Загалом «Київводоканал» має 400 будівель, які потрібно опалювати, а на альтернативне опалення перевели лише 10 %, однак економію відчули суттєву — понад 800 тис. грн.

Місто також планує переводити на альтернативні джерела опалення школи, дитсадки та лікарні, зазначив заступник голови КМДА Петро Пантелеєв. «Ми розробили план заходів зі зниження споживання природного газу — в тому числі й у соціальній сфері. Зараз взяли 16 об'єктів — це школи та дитячі садочки, де також будуть запроваджені котельні агрегати на альтернативних енергоресурсах, а саме — використовуватимемо

Заступник голови КМДА Петро Пантелеєв побував на презентації котла, який виробляє тепло з відпрацьованого мастила. За весь опалювальний сезон нагрівач дає можливість зекономити 140 тисяч гривень

деревину. На щастя, її в Києві вистачає. Наразі готується проектна документація. Вже наступного року будемо впроваджувати її в життя», — повідомив заступник голови КМДА. А вже ще на початку 2014-го Києву поставили завдання — знизити наполовину споживання газу. Поступово, крок за кроком, місто намагається впроваджувати альтернативні джерела опалення. Очікується, що наступного опалювального сезону дефіцит блакитного палива для столиці не стане великою проблемою ■

У «Київтранспарксервісі» стверджують, що внаслідок проведеної роботи лише за 4-й квартал цього року вдалося збільшити надходження до бюджету міста приблизно на 2,5 млн грн

КИЇВ розпочав процес наведення ладу у паркувальному просторі. Так, з 25 листопада КП «Київтранспарксервіс» впроваджує пілотний проект в центрі міста на ділянці вулиць Пушкінська — Прорізна — Городецького — площа Франка — Заньківської — Лютеранська. Тут паркувальників замінили на інспекторів-контролерів. Сплатити паркування можна трьома способами: за допомогою системи «Мобільне паркування», через платіжний термінал і придбавши паркувальний талон в кіосках «Союздруку». За словами

в. о. директора підприємства Андрія Воробйова, якщо експеримент пройде вдало, проект розпочне працювати на усіх парковках міста. Разом з тим посадовець відмічає, що міська влада продовжує розробку єдиного паркувального простору в столиці, який планують запровадити вже наступного року.

За словами Андрія Воробйова, який займає посаду понад три місяці, паркувальна сфера сильно тінізована. Внаслідок проведеної роботи лише за 4-й квартал цього року вдалося збільшити надходжен-

ня до бюджету міста приблизно на 2,5 млн грн. «Тобто за рік збільшення надходжень становитиме близько 10 млн грн, і це лише від оплати за денне паркування», — додав пан Воробйов. Окрім того, за цей час було звільнено близько 40 співробітників, в тому числі і керівного складу.

Аби навести лад у паркувальному просторі, підприємство готує безліч змін та нововведень. Зокрема, будівництво системи перехоплюючих паркінгів та законодавчі зміни, без яких кардиналь-

«Ні» автівкам на тротуарах

■ У Києві почали наводити лад з паркувальним простором

Київ продовжує роботу з приведення паркувального простору столиці у відповідність до європейських вимог. Близько місяця діє пілот у центральній частині міста: тут немає паркувальників, лише інспектори-контролери. Окрім того, киянам обіцяють вже наступного року таки почати впроваджувати проект єдиного паркувального простору та розробити систему навігації по стоянках та автомайданчиках столиці.

Олена ЗАРЕЦЬКА | «Хрещатик»

но ситуацію в столиці змінити неможливо.

Крім того, за один-два роки в Києві підприємство планує встановити близько 500 паркоматів. Нині їх 87. Таким чином, професія «паркувальник» фактично перестане існувати.

За словами експерта з транспор-

ту Богдана Аганіна, для зручності автомобілістів планують розробити і систему навігації. Вона буде повідомляти водіїв про розміщення автомайданчиків, ціни і кількість вільних місць на них. Наразі триває робота з власниками парковок, а запровадити така система може вже у травні наступного року ■

МІСТО

Дешевий хліб для киян

■ Три роки містяни зможуть купувати дешеві вироби у двохстах спецмагазинах «Київхліба»

Перший заступник голови КМДА Ігор Ніконов, представники ПАТ «Київхліб» і профільних департаментів КМДА вчора підписали інвестиційну угоду

Вже декілька місяців столичні виробники говорять про необхідність підвищення ціни на хліб, деякі вироби уже подорожчали. Аби зменшити тиск на соціально незахищені верстви населення, міськдержадміністрація провела інвестконкурс. Переможець ПАТ «Київхліб» за чотири місяці облаштує в столиці 200 спецмагазинів. У них ціна на три найпопулярніші сорти залишатиметься незмінною три роки.

Олена ЗАРЕЦЬКА | «Хрещатик»

«З СЕРПНЯ цього року один з найбільших виробників борошняних виробів ПАТ «Київхліб» заявив про необхідність підвищення ціни на соціальні сорти хліба. Аби знайти вихід з цієї ситуації, міська влада провела інвестконкурс, у якому взяли участь п'ять компаній. Його переможець — ПАТ «Київхліб» та представники профільних департаментів КМДА вчора підписали інвестиційну угоду. «Як і обіцяли, ми повністю переформатували роботу Київського інвестиційного агентства, конкурси проводимо абсолютно відкрито. До них — живий інтерес, як правило, багато учасників. Я вва-

жаю, що коли створюється таке конкурентне середовище, то в ньому народжуються і кращі пропозиції, і перемагають кращі, ті, хто підготов-

лений. У цьому випадку виграють всі: люди, місто, виробник», — заявив перший заступник голови КМДА Ігор Ніконов.

Підприємство протягом чотирьох місяців зобов'язується облаштувати в усіх районах столиці в цілому 200 спецмагазинів. Як розповів «Хре-

щатику» голова правління ПАТ «Київхліб» Володимир Черета, ціна залишиться незмінною три роки для трьох найпопулярніших сортів хліба. Так, батон нарізний (типу «Київський») коштуватиме 4,15 грн, хліб житньо-пшеничний подовий (типу «Український») — 5,25, грн, хліб пшеничний першого ґатунку (овальний типу «Пшеничний») — 4,05 грн. При цьому у таких спецмагазинчиках 70 % продукції займатимуть саме ці сорти борошняних виробів у постійній наявності. Окрім того, продаватимуть тут інші хлібобулочні та кондитерські товари, борошно, крупи, чай та каву. У перспективі, можливо, буде молоко. Для зручності мешканців столиці розмістять магазини в межах крокової досяжності. Перша така торгова точка з'явиться у столиці вже наступного місяця.

За попередніми підрахунками, загальний розмір залучених інвестицій до реалізації цих проектів складе близько 46 млн грн.

До слова, ПАТ «Київхліб» — лідер хлібопекарного ринку України. Історія підприємства налічує більше 80-ти років. Щодо підприємства випікає 500 тонн хлібобулочних виробів ■

У Контактному центрі міста Києва найактивніших учасників конкурсу нагородили цінними призами

КОНКУРС тривав рік — з 13 листопада 2013-го до 13 листопада 2014 року. За цей час до Контактного центру Києва звернулися 150 450 абонентів та було зареєстровано 567 774 звернень. Найактивнішим виявився 19-річний мешканець Дніпровського району Богдан Богдан, друге місце зайняв мешканець Подільського району Олег Делендик, а третє — Сергій Сібель із Солом'янського району.

«Я досить давно користуюся

сервісом 15-51. Коли ж прочитав про конкурс, вирішив стати активнішим. Мій результат — 1275 звернень — виявився найкращим», — розповів Богдан Богдан. — Можу сказати: це для мене вже стало хобі, крім того — приємно, що робиш корисну справу. Ще змалку я і мої друзі потерпали від відсутності розмітки неподалік нашого дому на вулиці Флоренції, через що перейти дорогу було складно. Тож мріяв — коли виросту і стану мером, почну з

того, що по всьому місту впорядкую дороги. Проте знайшов легший спосіб домогтися, аби нам накреслили «зебру».

Хлопець зізнається: з одних і тих самих питань доводилося звертатися до Контактного центру по кілька разів, бо деякі чиновники просто «відписувалися», ніби все зроблено, однак бувало, що фактичного виконання справи доводилося чекати кілька місяців. Після закінчення конкурсу Богдан планує і надалі до-

Користь із пильності

■ У КМДА нагородили переможців конкурсу «Найактивніший киянин»

Уже багато років мешканці столиці, набравши номер 15-51, можуть розповісти про проблеми міста: від несправного ліфта чи світлофора до відсутності гарячої води в крані. Цього року у Контактному центрі вирішили визначити найактивніших киян і нагородити цінними призами.

Наталка МИКОЛАЄНКО | «Хрещатик»

писувати до Контактного центру, адже у рідному мікрорайоні є чимало проблем, які потребують термінового вирішення. Зокрема — розмитий схил на Русанівській набережній, з якого стирчить металева арматура.

Другий переможець — Олег Делендик — на офіційному сайті Контактного центру залишив лише 300 звернень, але дуже деталізованих, з численними фотографіями, і, головне, пропозиціями, як можна вирішити конкретні проблеми. «Помітив, що практично всі комунальні проблеми вирішувалися, а от щодо розташування МАФів — то просто якась непробивна стіна», — розповів пан Делендик.

Цікаво, що РДА теж долучили-

ся до конкурсу «Найактивніший киянин». На їхнє прохання в Контактному центрі визначили найактивніших мешканців усіх десяти районів.

Нагадуємо, що конкурс «Найактивніший киянин» було ініційовано КБУ «Контактний центр міста Києва» за підтримки КМДА та партнерів конкурсу. Основна мета заходу — всебічне залучення мешканців до вирішення конкретних питань на шляху становлення Києва як європейської столиці, а також формування свідомого ставлення громадян до подання звернень на розгляд місцевої влади, які є ефективним інструментом для спільного та ефективного вирішення загальноміських проблем ■

Алгоритми децентралізації

«Біблією децентралізації» урядовий законопроект «Про внесення змін до Бюджетного кодексу (щодо реформування міжбюджетних відносин)» охрестили задовго до його «фізичного» внесення до Верховної Ради. Концептуальні моменти довгоочікуваного документа презентувала у сесійній залі у вівторок, 23 грудня, міністр фінансів Наталія Ярецько.

«Ми даємо більший ресурс місцевим бюджетам, в той же час збільшуємо їх відповідальність щодо видатків та вводимо м'яке стимулювання до створення ефективних громад. Ми передаємо 100 % плати за адмінпослуги та державне мито, новий збір на роздрібний продаж підакцизних товарів, податок на нерухоме майно та до 80 % екологічного податку. Це все дасть місцевим бюджетам у 2015 році 22 млрд грн додаткового ресурсу. Водночас ми переспрямовуємо в державний бюджет частину ПДФО, але більшість його все ж залишається на місцевих рівнях», — розповіла пані Ярецько.

Якщо виходити з тексту відповідного законопроекту, міжбюджетні відносини трансформуються за прикладом польської моделі. Так, на місцевий рівень передається фінансування окремих заходів та закладів в освітній, медичній та культурній сферах, підтримка місцевих рад фізкультурно-спортивних товариств та їх спортивних баз тощо. Польський досвід прилучився й у пункті, згідно з яким, місцеві громади матимуть право вибору, де обслуговувати кошти бюджету: у казначействі чи в установах банків.

Нарешті не менш ніж 10 % загального фонду власних доходів місцевих бюджетів передбачено виділяти на бюджет розвитку.

Загалом розробник проекту (під текстом підпис міністра фінансів Наталії Ярецько) очікує, що, за попередніми розрахунками, ріст ресурсу місцевих бюджетів у 2015 році складе більше 30 млрд грн. Оскільки система забезпечує автономність прийняття місцевих бюджетів і децентралізацію, то у майбутньому такі зміни мають дати синергетичний ефект, і доходи місцевих бюджетів зростуть у два-три рази. Таким чином у розпорядженні органів місцевого самоврядування буде ресурс для вирішення питань розвитку громад.

Бюджет «під ялинку»

■ Депутати віддають місцевим громадам більше грошей в обмін на посилення відповідальності

Сьогодні, у четвер, 25 грудня, Верховна Рада мала б розглядати проект держбюджету на 2015 рік та супровідні законопроекти. Однак не так сталося, як гадалося. У кращому випадку, депутати обговорять «бюджетний пакет» у першому читанні. Якби справа була у самому держбюджеті, з ним упоралися б. Але уряд подав більш ніж 44 супровідні законопроекти, кожен з яких — реформаторський. Таких масштабних реформ Україна ще не знала. Одна з найважливіших новацій — зміна міжбюджетних відносин між центром та регіонами. Що конкретно матимуть місцеві громади від цього? «Хрещатик» розбирався у цифрах.

Ганна КАСІЧ | «Хрещатик»

Краще, ніж нічого: Київ віддають 40 % ПДФО

Столиці у проекті поправок до Бюджетного кодексу приділено окрему увагу. Так, в Україні цим проектом запроваджується нова система податкового вирівнювання. Податок на прибуток та податок на доходи фізичних осіб (ПДФО) вирівнюються, виходячи з рівня надходжень на одного жителя. Але показники

доходів столичного бюджету не враховуються під час здійснення фіскального вирівнювання. Обсяг коштів, що перевищує середній показник надходжень по податках на одного жителя по Україні, не вилучається і може бути спрямований на фінансування видатків для виконання м. Києвом функцій столиці.

Окрім того, у проекті врегульовано питання, навколо якого на рівні Києва точилися дискусії та велися переговори з урядом протя-

гом серпня — грудня нинішнього року. Йдеться про процент відрахування ПДФО, зібраного у столиці, до центрального бюджету. Мер Києва Віталій Кличко наполягав на тому, щоб 100 % надходжень від ПДФО залишалися на рівні столиці. Натомість відповідь уряду, висловлена у законопроекті, залишає головному місту країни 40 % ПДФО. При цьому, для порівняння, для міст обласного значення і районів цей показник складає 60 %, для обласних бюджетів — 15 %.

Загалом при формуванні проекту держбюджету на 2015 рік уряд виходив з прогнозу темпів росту ВВП — (мінус) 4,3 % (у 2014 р., за оцінками Мінекономрозвитку, реальний ВВП впаде на 7%), доходи зведеного бюджету складатимуть 542 млрд 500 млн грн, що на 21,5 % більше аналогічного показника 2014 року. Обсяги державних запозичень прогноуються у сумі 279 млрд 678 млн 400 тис. грн, що на 23 млрд 160 млн 800 тис. грн більше плану на 2014 рік. При цьому на зовнішні запозичення припадає 59,6 %, на внутрішні — 40,4 %. Обсяг платежів з погашення державного боргу на 2015 рік прогнозується у розмірі 158 млрд 875 млн 800 тис. грн, що на 49 млрд 733 млн 4 тис. грн більше за плановий показник 2014 року.

Очікування київського бізнесу

У пакеті бюджетних новацій особливу роль відведено зміні умов для ведення малого та середнього бізнесу. Під час презентації законопроектів у Верховній Раді міністр фінансів Наталія Ярецько особливо наголошала на цьому. Як же сам бізнес, зокрема київський, оцінює урядові реформаторські пропозиції? Виявляється, стримано: з одного боку, новачі потрібні, з іншого, треба буде їх ще «доводити до розуму». Про це в коментарі «Хрещатику» розповів керівник Київського центру підтримки і розвитку бізнесу Дмитро Гарний. За його словами, відповідні закони ще не ухвалено Верховною Радою, тому можна лише припускати, які саме зміни буде введено у дію, однак увагу привертають декілька пропозицій:

«По-перше, з 1 січня 2015 року планується запуск нової системи адміністрування податку на додану вартість (ПДВ). Повноцінне введення ПДВ-рахунків перенесли на другий квартал 2015 року, система електронного адміністрування буде тестуватися й запроваджуватися поступово. Тому реформа ПДВ не створить бізнесу таких складнощів, як очікувалося раніше. Тим не менш, залишаються ризики, пов'язані з діями контрагента, будуть відволікатися гроші платників податків, додасться роботи бухгалтерам.

По-друге, планується боротьба із зарплатами «у конвертах» з паралельним зниженням ставки єдиного соціального внеску (ЄСВ). З тінювими зарплатами хочуть боротися методами 90-х років: ускладнення документообігу підприємств, введення фіскальних санкцій, розширення повноважень податкових органів. Вважаю, що вказані нововведення суттєво не змінять поведінку підприємств у сенсі виплати «білої» зарплатні. Вирішити проблему з наповненням бюджету за рахунок податку з доходів громадян уряд зможе тільки після запровадження опосередкованих методів визначення таких доходів.

По-третє, планується зміни у чинну систему спрощеного оподаткування: передбачається знизити ставки єдиного податку для фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб «спрощенців», а також збільшити граничний обсяг доходу за спрощеною системою. Це дозволить домогтися переходу на спрощену систему багатьох представників малого та середнього бізнесу і дасть фіскалам можливість сконцентруватися на «крупніших» платниках податків».

Граничний обсяг дефіциту державного бюджету на 2015 рік пропонується передбачити на рівні 3,7 % ВВП (63,7 млрд грн), без урахування дефіциту НАК «Нафтогаз України», проти 4,1 % ВВП (68,6 млрд грн) у 2014 році ■

Готуйтеся сплачувати податки

Наступного року кожен громадянин, без перебільшення, безпосередньо долучиться до наповнення державної скарбниці. У проекті державного бюджету на 2015 рік у тому вигляді, в якому документ було подано до Верховної Ради, передбачено збільшення надходжень від податку на доходи фізичних осіб (ПДФО) до 95 млрд 547 млн 900 тис. грн. З них до місцевих бюджетів планується направити 53 млрд 222 млн 300 тис. грн, до центрального бюджету України — 42 млрд 325 млн 500 тис. грн. При цьому уряд у своїх міркуваннях базується на зростанні середньої зарплати «як шляхом збільшення продуктивності праці, так і за рахунок легалізації виплати зарплат».

Окрім того, враховані й такі новації, як прогресивна модель оподаткування доходів фізосіб, підвищення ставки податку для пасивних доходів фізосіб з 15

до 20 %, продовження терміну і розширення бази оподаткування військовим збором, оподаткування спадщини, зниження порогу оподаткування пенсій. Натомість громадянам передбачені податкові соціальні пільги і зниження за рахунок цього податкового навантаження на них.

Резонансним є також податок на нерухомість. В урядовому проекті змін до Податкового кодексу, де йдеться про цей збір, нічого не сказано про мінімальні неоподатковувані площі. Натомість, право запроваджувати такий податок надається місцевим владам за ставкою до 2 % від мінімальної зарплати (1 218 грн) за 1 метр квадратний площі. Місцева ж влада може ввести пільги по сплаті цього податку для осіб, «виходячи з їх майнового стану та рівня доходів, у тому числі через встановлення неоподатковуваної площі таких об'єктів, та релігійним організаціям».

КИЇВРАДА

Юрій КРИКУНОВ:

«Якщо не провести реформи впродовж першого кварталу, галузь ляже»

Голова постійної комісії Київради з питань охорони здоров'я та соціальної політики розповів «Хрещатику» про «гарячі точки» соцзахисту і причини їх нагріву, а також про заходи шокової терапії для столичної медицини.

Ігор СВАЧІЙ | «Хрещатик»

❏ Сфера вашої роботи розширюється чи не щодня, адже соціально незахищених киян стає дедалі більше.

Ю. К.: Так, на жаль, більше.

❏ Можете сказати, яка це частка від населення столиці? Або скільки киян потребують допомоги з боку міської влади?

Ю. К.: Тут важливо, яку категорію людей ми вважаємо соціально незахищеною. Припустимо, в Німеччині і у нас абсолютно різні підходи. У них навіть інвалід часто не вважається соціально незахищеною людиною. Там є система соціально-трудової реабілітації. Відповідно до цього видають посвідчення про рівень реабілітованості — і потім він отримує державну допомогу. Якщо у нього стоїть «реабілітований на 100%», то він не вважається соціально незахищеним і не потребує жодної опіки держави. Він абсолютно повноцінна людина. Держава створює йому рівні можливості. Він може заїхати на візку в трамвай, в поїзд, може працювати. Трохи інша ситуація у нас. В Україні будь-який інвалід є незахищеною людиною. Величезний прошарок людей, в тому числі приватні підприємці, часто є соціально незахищеними. Це з одного боку. З іншого, у нас є ситуація, коли досить забезпечені люди користуються пільгами, як соціально незахищені. Є приклади, коли люди з поважним статком сплачують за комунальні послуги по пільгових розцінках, тому що знаходять такі можливості. Цифру не скажу, можу лише поділитися своїм враженням, що відсоток незахищених людей в Києві справді зростає. І далі буде ще гірше, ще принаймні впродовж 2015 року.

❏ Нещодавно в метрополітені говорили про 40 пільгових категорій пасажирів і що треба цю кількість скорочувати. Бо їздять безкоштовно судді, прокурори, а не лише інваліди. Чи не треба, на ваш погляд, переглядати когорту пільговиків і взагалі міняти підходи соцзахисту?

Ю. К.: Обов'язково. Треба повністю переглянути систему соціальної політики в межах держави, і в Києві зокрема. Держава не виділяє достатню кількість коштів, не забезпечує необхідний рівень соціальної підтримки. З іншого боку, величезна кількість людей намагається використати соціальну пільгу, на яку не має права. Що треба робити? З суспільством треба працювати. Президент, уряд, міністр соціальної політики принаймні раз у місяць мають звертатися до людей, говорити, пояснювати. Ми маємо розвернути суспільство обличчям до соціально незахищених. Я завжди кажу одну фразу, що рівень цивілізованості суспільства вимірюється його ставленням до со-

Фото Бориса КОРПУСЕНКА

ціально незахищених: до дітей, інвалідів, людей похилого віку, до тих, врешті-решт, хто отримав каліцтво, захищаючи нас. Ми маємо віддати їм належне. Але ми наплодили таку кількість пільгових категорій! І часто-густо не виправданих, оскільки країна в цілому небагата. Середній пересічний українець небагатий. Він намагається стати або афганцем, або чорнобильцем, або інвалідом (мова йде про людей, які до жодної з цих категорій не відносяться) і платити хабарі, щоб отримати посвідчення.

❏ Отже, це питання обліку?

Ю. К.: Так, питання обліку, питання монетизації пільги. Питання перегляду пільговиків. Я наведу цікавий приклад. Не хочу нікого образити, але з 2003 по 2008 рік в Україні постійно зростала кількість інвалідів Великої Вітчизняної війни. Вибачте, вони вимирали, на жаль. Їх лишилося дуже мало. А кількість оформлених зростала! Боронь Боже, я не проти пільгових категорій. Але треба поставити нормальний облік, чітко визначити, кому і наскільки держава може надати допомогу.

❏ На вищому державному рівні постійно кажуть про затягування пасків, економію, скорочення соціальних виплат. У Києві теж зменшиться допомога чи, навпаки, посиляться, бо людям стає все важче?

Ю. К.: У Києві підтримка соціально незахищених людей, з моєї точки зору, буде реорганізовуватись. І Київрада робить перші кроки по монетизації пільги. Зараз учасники АТО, члени їх сімей будуть отримувати муніципальну підтримку, як компенсацію комунальних платежів. Це буде не звільнення їх від оплати, а кожен, хто має на це право, буде отримувати, наприклад, на «Картку киянина» потрібну суму грошей. Такий підхід здійснено вже щодо поїзду у транспорті. Також він буде здійснений на придбання ліків. Я думаю, що це поширяться і на інші напрями. Що я прогноую? Що при не збільшенні валових витрат на ці послуги якість їх для конкретної людини буде краща.

❏ Назвіть якісь «гарячі точки». Кажуть, зараз критична ситуація з харчуванням та лікуванням дітей в будинках сиріт. Що ще таке зараз в Києві потребує негайної реакції і вирішення?

Ю. К.: Насправді, все через те, що з бюджету Києва вилучили сумнозвісних 50% ПДФО, а це більше 8 млрд грн. Станом на сьогодні в Києві, щоб абсолютно комфортно себе почувати, не вистачає десь близько 1,5 млрд грн. Порівняйте. Якщо б нам трішки віддали з того, що вилучили, фактично 16% — ми б позакривали всі дірки. А так у нас заборгованість по ліках. Вже прострочена. Станом на 1 грудня 106 млн грн. Це і гемодіаліз, інсуліни та інше. Така сама ситуація в соціальній сфері. Заклади — будинки-інтернати, будинки ветеранів майже не фінансуються. Це не гарячі точки, це вже суцільна гаряча зона. Тому ми дуже сподіваємося, що той бюджетний компроміс, який зараз триває з Кабміном, дозволить наступний рік прожити краще. Втім, бюджет це важливо, але першочерговим завданням є невідкладне проведення реформ. Треба міняти підходи, і тоді навіть з меншими грошима можна отримати кращий результат. От ми маємо зараз люстрацію проводити, реформувати суддівську систему. Так само треба відпрацювати ті реформи або ті нові погляди, які будуть у системі як соціальної політики, так і охорони здоров'я. Якщо Україна не проведе реформи впродовж року, я прогноую, що її державність буде під великим питанням. По медицині висловився профільний заступник мера Кличка, що у нас вона вже не хвора і не тяжкохвора, а знаходиться в стані клінічної смерті. Тому, якщо не буде проведено реформи впродовж першого кварталу, галузь ляже.

❏ Нещодавно під час сесії ви порушували болюче питання низьких зарплат медичного персоналу. Згаданий вами Михайло Радущкий озвучив цифру, що зарплатню лікарів можна довести до 30 тис. грн. Наскільки це реально?

Ю. К.: Сподіваюся, що абсолютно реально. Про механізм страхування я вже розкажував. Крім того, зміниться ситуація щодо безкоштовної медицини. Треба розуміти, що нічого безкоштовного не буває. Хтось за це платить. Що планується? Ми хочемо дати можливість лікарям визначити ціну конкретної послуги, і вона буде оплачуватися. Чи безпосередньо отримувачем, чи страховою компанією, чи держава компенсує для соціально незахищених. Але послуга має бути оплачена. Це і буде зокрема ресурсом для збільшення оплати праці медичного персоналу.

❏ Кажуть, що з нового року в Києві буде заборонена діяльність благодійних фондів та кишенькових страхових компаній на території лікарень. Якщо з тебе вимагатимуть сплатити в таку структуру, рекомендують викликати міліцію.

Ю. К.: Так, є такий підхід. Сподіваюся, все, що задеклароване, відбудеться. Всі ці заходи будуть шоковою терапією. Це справді шок, революційні зміни. Але сподіваюся, вони дадуть можливість Києву справді бути локомотивом медичної реформи. Я буду дуже щасливий, коли лікар отримає гідну, високу зарплату, а пацієнт — якісні послуги. Мене, як людину, зачіпає ганебне явище, коли пацієнт червоніє, даючи цей

конвертик, а лікар так само ніяковіє, коли його бере. Але кожен розуміє, що такі правила гри. І от функція держави: вона має зламати ці правила. Ми все одно платимо, то давайте платити легально. Хай шановний лікар не думає, як йому розповісти, чому він їздить на машині за 10 тис. доларів. Та слухайте, він має їздити на машині за 100 тисяч доларів, бо він лікує нас, рятує життя. І, звичайно, необхідно розробити і впровадити зміни щодо достойних умов праці та заробітної платні для людей, які навчають наших дітей — учителів, вихователів, соціальних працівників. Бо справді, якщо людина виконує такі важливі функції, вона не повинна відчувати себе жабраком.

❏ А що буде зроблено для пацієнта? Озвучували відкриття восьми лікарень інтенсивної терапії. Що ще, перерахуйте!

Ю. К.: Головне, що треба сказати, гроші підуть за пацієнтом. Тобто, ми не будемо рахувати ліжко-місця, кошти на їх утримання, виділяти загальні суми на прання білизни, на харчування. Є конкретний пацієнт — прийшов, отримав послуги, заплатив сам, страхова чи бюджет. І не треба ніяких фондів. Все прозоро. Не сподобалося тут, більше сюди не прийде. Той, хто купив свій диплом, погано працює, він не матиме пацієнтів, не матиме заробітку, піде перекваліфікуватися. Ви кажете, що це дасть пацієнту? Це дасть якісні послуги.

❏ Я трошки про інше. Які нові заклади з'являться? От ви казали про КП, яке пратиме для лікарень білизну. Розкажіть про такі речі.

Ю. К.: Так, є намір. Але зараз не буду деталізувати, поки це ще опрацьовується.

Так само плануємо створити КП, що забезпечуватиме харчування хворих. Бо зараз воно не найкраще.

Ну як воно може бути найкращим? 1,6 грн на день, і ті гроші не платяться. Я зараз їжджу по лікарнях і питаю, от як ви годуете людей? Вони дивляться в очі і кажуть: нам спонсори допомагають. Слухайте, я чудово знаю, що спонсор може спонсорувати ну, наприклад, конкурс Міс Криворожжя. За те, що вона буде ходити в купальнику, де буде написано його прізвище чи логотип компанії. Спонсор може фінансувати спортивні заходи чи команду, бо це реклама. Але не лікарню. Ну і в такому питанні не можна чекати і сподіватися на спонсорів чи благодійників. Забезпечення харчуванням має бути гарантоване, стабільне і на належному рівні.

❏ А про підприємство, яке займатиметься централізовано цією справою?

Ю. К.: Це в планах. Але ще точно не визначено, буде це КП чи може якась інша структура.

❏ Сьогодні на постійній комісії говорили, зокрема, про забезпечення пільгових категорій киян ліками, не лише інсулінами. Зараз медикаменти подорожчали, деякі і в 4 рази. Чи не виникне проблем з цим, будуть ліки для хворих киян?

Ю. К.: Ліки будуть. Тим, хто справді потребує державної допомоги, все буде компенсуватися. Але сподіваюся, що, як я вже казав, в цьому напрямку ми теж встановимо монетизовану пільгу ■

Ефективність — у пріоритеті

В столиці змінюють структуру управління рекламою

Значна кількість рекламних конструкцій, вивісок, банерів заповнила місто. Тим самим затуляючи собою як пам'ятки архітектури, так і загальний краєвид столиці. Тож столична влада взялася за їх впорядкування. Насамперед пропонується змінити структуру управління рекламою в Києві. Зокрема про це йшлося на засіданні постійної комісії Київради з питань інформаційної політики та реклами минулого тижня.

Світлана МАЖУРИНА | «Хрещатик»

ЯК НАГОЛОШУВАЛОСЬ у ході засідання комісії, порядок розміщення об'єктів зовнішньої реклами потребує кардинальних змін. Адже на естетичний вигляд міста впливають не тільки нові забудови, але й рекламні конструкції, відтак питаннями їх розміщення мають займатися відповідні фахівці. Тому підготовлено проект змін до Положення про Департамент суспільних комунікацій виконавчого органу Київради (КМДА) в частині передачі функцій з питань реклами до Департаменту містобудування та архітектури. «Мова йде про те, що з метою уні-

фікації всіх процедур, з метою проведення по аналогії з усією Україною листів — роз'яснень Мінрегіонбуду, питання щодо дозвільної системи з питань реклами, ці функції ми пропонуємо передати до архітектури для того, щоб зробити процедуру більш доступною», — пояснила доповідач з даного питання, директор Департаменту суспільних комунікацій Марина Хонда.

Підтримує таку ініціативу і начальник Управління з питань реклами Артем Біденко. Він переконаний, що це абсолютно правильне і доцільне рішення, адже за та-

Фото Бориса КОРПУСЕНКА

ким принципом працюють в багатьох містах України. Разом з тим зауважує: ситуація на рекламному ринку не проста, тому що є проблеми в законодавстві. «Без змін в Законі про рекламу, в Типові правила Кабміну можливі лише косметичні реформи. Ми ці зміни внесли, чекаємо на результат. Паралельно працюємо над спрощенням процедур: затвердженням схем на вулиці, ідентифікацією всієї реклами і т. ін.» — розповів він «Хрещатику».

У свою чергу директор Департаменту містобудування та архітектури Сергій Целовальник нагадав, що 22 роки тому профільний орган займався не тільки питаннями землі, але й охороною пам'яток та благоустроєм реклами. «Добре було це чи погано, але місто жило. І все це робилося більш-менш підконтрольно, і несли відповідальність за це одні люди. Потім все це

розтягнули. Земля пішла в окреме плавання, пам'ятники — в Міністерство культури, а потім відокремили і рекламу», — каже він.

За словами головного архітектора, сьогодні склалася кричуща ситуація з рекламою, що потребує нагального вирішення: «Ми розмістили фотоапарат на вул. Басейній у бік бульвару Лесі Українки та зробили знімок. Після чого за допомогою комп'ютерної програми перевели його в кількісний вимір площин, який він має. Так от, в підрахунку, що людина бачить на картинці, зелені складає — 26 %, а реклами — 48 %. І це неприпустимо. Тому потрібно працювати над створенням естетичного вигляду міста, при цьому не забуваючи, що це дасть змогу до столиці залучати кошти». Зі свого боку в коментарі «Хрещатику» член комісії Олег Калініченко також зазначив, що запропоноване рішення є логічним і

правильним: «В усьому світі архітектура відповідає і за рекламу в тому числі. Це формальна передача та формальне підпорядкування. І це робиться з метою оптимізації структури КМДА».

Тож комісія вирішила підтримати проект рішення в цілому, з подальшим доопрацюванням. Заступник голови профільної комісії Дмитро Бондаренко, який вів засідання на правах головуєчого, порекомендував на наступне зібрання Департаменту містобудування та архітектури запропонувати бачення щодо механізмів, як все це буде працювати, оскільки сфера реклами є однією із значущих для Києва.

При цьому члени профільної комісії підтримали пропозицію заступника директора Департаменту містобудування та архітектури КМДА Андрія Вавриша: під час опрацювання питання реалізації передачі функцій до департаменту забезпечити створення в його структурі окремого підрозділу, який буде опікуватися питаннями реалізації функцій, що передаються. І другу пропозицію — під час опрацювання документа щодо розподілу повноважень всередині департаменту (наказу) реалізувати рекомендації, доручивши цьому окремому підрозділу взаємодію з КП «Київреклама».

У ході засідання столичні обранці також одногосно підтримали кандидатуру депутата Київради Олексія Окопного на посаду голови профільної комісії у зв'язку з обранням Олени Матузко, яка раніше її очолювала, народним депутатом України ■

Фото Бориса КОРПУСЕНКА

Гроші — на необхідне

Бюджетна комісія Київради схвалила черговий перерозподіл коштів

Комісія Київради з питань бюджету та соціально-економічного розвитку днями розглянула низку питань про перерозподіл коштів. Невикористані гроші «перекидають» на вирішення найбільш нагальних проблем. Також розглянули списання застарілого майнового фонду райадміністрацій. Тим часом лікарні столиці отримують 2,3 млн грн на лікування і харчування пацієнтів у грудні. Ну, а мешканці Солом'янського району отримують новий сквер. Звісно, всі ці рішення депутати повинні підтримати ще й на сесії.

Ігор СВАЧІЙ | «Хрещатик»

ПІД ЧАС засідання постійної комісії Київради з питань бюджету та соціально-економічного розвитку було розглянуто цілий перелік питань щодо перерозподілу коштів та списання майна у районах. Так, у Святошинському гроші, що їх мали використати на переїзд художньої школи, який не відбувся, спрямують на ремонт Центру культури «Святошин». За словами начальника відділу культури та охорони культурної спадщини РДА Ірини Трусової, це чи не єдина зала району, однак вона не ремонтувалася вже 45 ро-

ків. «Тече зверху і знизу. Не працює система опалення. Це просто сарай у Києві. В таких умовах займаються 19 колективів, близько 600 дітей, проводяться заходи», — сказала посадовець. На ремонт знадобиться 5 млн грн. На півмільйона робіт уже виконано. Так само Святошинська РДА спише стару комп'ютерну техніку. Її на баланс було прийнято після ліквідації кількох комунальних структур у 2010 році. Це комп'ютери і принтери ще 1998-2000 років. Мотлох цей фактично не працює, проте адміністрація не мо-

же придбати нову апаратуру, оскільки за бухгалтерським обліком у них припадає 2-3 комп'ютери на кожного працівника. Аби оперативно опрацювати звернення мешканців, бюджетна комісія рекомендувала виділити 30 тис. грн на нове обладнання для РДА.

Підтримала комісія й перерозподіл коштів Департаментом охорони здоров'я. Гроші, зекономлені на проведенні конкурсних торгів, передадуть на лікувальні заклади. «Нам вдалося заощадити загалом 2 млн 307 тис. грн. Ми просимо перерозподілити їх на лікувальні і профілактичні заклади, щоби забезпечити хоча б мінімальне надання медичної допомоги у

грудні», — пояснила перший заступник директора профільного департаменту Алла Арешкович. Гроші розподілять для лікарень, шпиталів ветеранів, спеціалізованих диспансерів, станції переливання крові тощо. Нагадаємо — в бюджеті-2014 на охорону здоров'я закладалось 3,6 млрд грн, що становить 63,1 % від потреби. За 9 місяців фінансування видатків складає 57,7 %. З лікувальних установ міста кілька разів знімали кошти для вирішення невідкладних питань, як-от придбання інсуліну.

Лікарні отримують кошти, а мешканці Солом'янського району — новий сквер. Бюджетна комісія підтримала проект рішення про надання такого статусу для ді-

лянки по вул. Польова, 56-74. «Це фактично двір між трьома будинками. Вже тричі були спроби забудувати цю ділянку. За кадастром вона значиться як вільна, але там є газони, дерева. Сюди прийшли мешканці. Вони у відчай і просять депутатів допомогти створити сквер та спортивний майданчик, щоб їхній двір нарешті перестав бути «гарячою точкою», — розповіла депутат Київради Галина Янченко. Проектом рішення передбачається відмовити в клопотанні забудовнику «Житлоінвестбуд-УКБ», натомість ділянку площею 0,7 га пропонується передати «Київзеленбуду» для організації скверу, а також дитячого та спортивного майданчиків ■

ТУРИЗМ

Кияни управлятимуть парками міста

Робоча група Київради напрацює механізм до кінця січня

Всесвітньо відомий Централ-парк у Нью-Йорку лише на 15 % фінансується з бюджету міста. Решта — приватні кошти. Управляє зеленою зоною неурядова організація мешканців. Це виявилось настільки ефективним, що об'єкт, який у 1970-х був занедбаним пустирем, на сьогодні є вершиною паркового мистецтва. Подібну модель хочуть зробити і в Києві. Пропонується, щоб кияни мали можливість брати участь у плануванні розвитку парків, контролювати використання коштів і навіть привертати на благоустрій небюджетні фінанси. Зароблятимуть не на МАФах чи ресторанах (їх розміщення буде обмеженим), а на проведенні культурно-мистецьких заходів з залученням рекламодавців. Робочу групу для розробки механізму створили минулої п'ятниці на засіданні постійної комісії Київради з питань бюджету та соціально-економічного розвитку.

Igor СВАЧІЙ | «Хрещатик»

КОНЦЕПЦІЮ залучення громади до управління парками представила експерт Українського незалежного центру політичних досліджень Анастасія Красносільська. За її словами, нинішній стан зелених зон Києва невтішний: «В Києві 11 парків та 456 скверів. 40 % насправді є майданчиками для нелегальних МАФів або цілковито захарашені. Належного утримання забезпечити не вдається. Якщо і є якийсь прибуток, він лишається у кишені приватного орендаря. Гроші ж з бюджету міста, а це 376 млн грн на всі заходи благоустрою (не лише парки та сквери), використовуються неефективно. Очевидно, що є сенс змінити механізм управління парками з якнайширшим залученням громади».

Для цього пропонується запровадити модель громадського управління парками, яка працює у Нью-Йорку, Мадриді, Берліні та інших найбільших містах світу. Для здійснення контролю при КМДА буде створено Координаційну раду. Це буде тристоронній орган: профільні структурні підрозділи міської та районних адміністрацій, комунальні служби, які здійснюють благоустрій, та представники громадських, благодійних організацій, суб'єктів самоорганізації населення. Координаційна рада займатиметься усіма питаннями розвитку і функціонування зелених зон: погоджуватиме проекти, виділення грошей і контролюватиме їх освоєння. Ну а, власне, управляти парком будуть неурядові неприбуткові організації, які зможуть

отримати таке право на конкурс. Весь зарібок спрямовуватимуть на благоустрій та до міської скарбниці. Передбачається, що небюджетних коштів вдасться залучити до 40 % від суми, необхідної на утримання та розвиток зеленої зони. Зароблятимуть не на масовому встановленні МАФів чи ресторанів. Навпаки, буде введено обмеження — такі об'єкти не зможуть займати більш ніж 15 % території парку чи скверу. Основна стаття доходів — культурно-мистецькі заходи та акції з залученням рекламодавців та меценатів. Вхід, ясна річ, буде безкоштовним.

Апробувати таку схему управління планують спершу на 2-3-х парках. Коли пересвідчатимуться, що це ефективно працює і в Києві, досвід поширять на більшість зелених зон

Фото Бориса КОПІСЕНКА

міста. Для розробки механізму і підготовки відповідного проекту рішення Київради минулої п'ятниці на засіданні бюджетної комісії створили робочу групу, до якої ввійдуть також депутати з екологічної, культурної, земельної та містобудівної комісій, експерти та представники громади. «Ідея дуже чудова. Фракція «Удар-Солідарність» раніше вже висувала ініціативи щодо залучення інвесторів до утримання зелених зон. Але завадили певні юридичні нюанси. Сьогодні нам презентували модель, яка працює в усьому світі. Сподіваюся, що ефективно запрацює і у нас. Мож-

ливість повного контролю з боку громади зробить киян справжніми господарями парків. Люди їх люблять, вболівають і точно зроблять все, щоб вони стали справжніми оазами. Проведення культурно-мистецьких івентів — теж чудова пропозиція, а також дитячих заходів, виставок митців, святкування державних чи релігійних свят. Дійсно, парки можна наповнити подіями культурно-соціального характеру. Ми спробуємо до кінця січня напрацювати механізм і підготувати відповідний проект рішення Київради», — зазначив секретар бюджетної комісії Георгій Ясинський ■

ЗА ОСТАННІ роки Київ піднявся у рейтингах найбільш привабливих європейських міст для туристів, маючи значний потенціал до розвитку. Однак останні події в Україні завдали потужного удару як по туристичній галузі, так і по інших видах діяльності, тож наразі міська влада вдається до різноманітних заощаджувальних заходів. Зокрема на засіданні комісії з питань культури та туризму столичні обранці одноголосно погодили проект рішення, відповідно до якого Управління туризму ви-

конавчого органу Київради (КМДА) буде реорганізовано шляхом приєднання до Департаменту економіки та інвестицій. За словами депутата, це дасть змогу знизити витрати з міського бюджету. Згідно з проектом рішення, на сьогодні в Управлінні туризму працюють 23 фахівці, витрати на утримання складають 3212,9 тис. грн, у тому числі заробітна плата з нарахуваннями — 2866,7 тис. грн. Планується, що у разі прийняття цього рішення всі ці витрати скоротяться приблизно на 558,8 тис. грн.

Векторна оптимізація

Управління туризму КМДА планують реорганізувати

Постійна комісія Київради з питань культури та туризму минулого тижня підтримала проект рішення щодо реорганізації Управління туризму шляхом приєднання до Департаменту економіки та інвестицій КМДА. Очікується, що це дозволить значно скоротити витрати з міського бюджету на профільний структурний підрозділ і водночас відкриє нові можливості для пошуку інвестицій на розвиток галузі.

Світлана МАЖУРИНА | «Хрещатик»

Як переконував заступник профільної комісії Валентин Мондриївський, який вів засідання на правах головуєчого (у зв'язку з обранням голови комісії Ігоря Луценка народним депутатом), ухвалені рішення є оптимальним та розумним. «В європейських країнах туризм — це галузь економіки, яка окрім того, що розвиває туристичну привабливість того чи іншого регіону, залучає доходи в місто. І в цьому проекті рішення йдеться про реструктуризацію — приєднання Управління туризму до Департаменту економіки. В такому випадку це надає Департаменту

економіки більше можливостей для залучення коштів на розвиток галузі. Адже там є інвестиційна агенція та можливість залучення грантів», — пояснив він. З думкою депутата погоджується і його колега — секретар профільної комісії Павло Бригинець. «Ми 6 місяців тут працюємо — і жодного зрушення в позитивний бік у роботі управління я не бачу. Тож приєднання його до Департаменту економіки дозволить вдихнути нове життя і, можливо, після цього знайдуться інвестиції, а туристична галузь почне працювати на благо киян та столиці. Також будуть звертати увагу

на муніципальні заклади культури, які належать киянам, а не приватному бізнесу, що наразі досить сильно ігнорується», — аргументував свою позицію депутат.

Втім, в Управлінні туризму не у захваті від такої ініціативи. Наприклад, начальник відділу організації туристичної діяльності Леонід Матвеев вважає, що самостійний структурний підрозділ має бути, адже впродовж багатьох років туристична громадськість ініціювала його створення. «Наприкінці 2012 року депутати Київради одностайно дійшли згоди в тому, що Києву необхідна структура, яка б займалася популяризацією його туристичних можливостей на міжнародній арені. А зараз планують провести його реорганізацію, що повністю знищить попередні надбання і роботу», — зазначила в коментарі «Хрещатику» директор туристичного агентства «Турбюро» Ірина Борщенко. «Існує бюрократична система, ми напишемо листа від Управління туризму до комісії, але, на жаль, все ж таки ми — виконавчий орган», — резюмував пан Матвеев ■

Підтримати захисників України

■ До пацієнтів Київського шпиталю з подарунками завітали школярі та юні журналісти ІТА «ЮНПРЕС»

Юні журналісти ІТА «ЮНПРЕС», яке діє при Київському міському палаці дітей та юнацтва, разом із учнями Гатнянської школи відвідали бійців, які перебувають на лікуванні в Київському військово-медичному госпіталі. Вони з радістю зустрічають гостей, які принесли їм подарунки, малюнки, дитячі листи, сувеніри, зроблені власноруч. А головним для бійців було спілкування з юними відвідувачами.

Наталія ПЛОХОТНЮК | спеціально для «Хрещатика»

У **КИЇВСЬКИЙ** військово-медичний госпіталь на Печерську продовжують надходити важкопоранені солдати з зони АТО на сході. Хлопців доставляють сюди з Харкова, Запоріжжя, Ізюму. Багато бійців залишилися без рук і ніг.

Зараз у шпиталі перебуває близько сотні бійців, яких привезли із зони АТО. «У нас всього вистачає, плюс величезну допомогу надають волонтери: збирають одяг, медикаменти, засоби для лікування поранених, і за це їм спасибі. Ми намагаємося поставити на ноги кожного солдата, надати йому максимальну підтримку. Так, є випадки, коли шляхом ампутації руки або ноги ми рятуємо солдату життя. А далі чекає важкий шлях реабілітації, протезування. До цього долучаються волонтери та громадські організації, які організують лікування за кордоном. До речі, останнім часом райони й об-

ласті беруть під опіку поранених і допомагають їм у всьому. І це об'єднує нас, українців», — говорить заступник начальника госпіталю по роботі з особовим складом Геннадій Перов.

... Біля одного з відділень не стримує сліз літня жінка. Це мама солдата Олександра Кікіна зі Сміли (Черкаської обл.), який ще 28 червня отримав важке поранення під Слов'янськом. 33-річному чоловікові довелося ампутувати ногу. Мама дізналася про поранення сина від рідних. «Він сказав мені, що їде у відрядження... У нього ж був «білий квиток», і служити він не повинен. А він взяв і поїхав, оскільки патріот України і не міг дивитися на звірства сепаратистів на сході. Спочатку допомагав на кухні, доставляв солдатам гуманітарку, а потім пішов воювати», — ридючи, говорить Луїза Михайлівна. У неї було не-

Пацієнти госпіталю з радістю зустрічають гостей, які принесли їм подарунки, малюнки, дитячі листи та сувеніри, зроблені власноруч

добре передчуття. Виявилось, що синові сильно потрощило ліву ногу, почалася гангрена, і ногу довелося ампутувати, з другою також не все гаразд, рука обгоріла. Як він мені сказав, вони потрапили під мінометний обстріл — двох бійців вбило, а він вижив. Зараз потрібно збирати гроші на операцію за кордоном — 150 тисяч євро», — журиться жінка. Сергію Романовському, 24-річному офіцеру-десантнику з Одещини, ампутували ногу, Іван, молодий журналіст із За-

поріжжя, втратив на війні обидві руки й око...

Але хлопці тримаються добре, жартують, співають, розповідають про службу, про війну, про дружбу й зраду... Вони з радістю зустрічають дітей, які принесли їм подарунки, малюнки, дитячі листи, сувеніри, зроблені власноруч. А головне для бійців — це спілкування. Цього разу передачу бійцям підготували вихованці агентства «ЮНПРЕС», з відділу науково-технічної творчості, юні художники з

галереї «Дім Миколи» та учні Гатнянської школи. А літературно-музична композиція «Повертайся живим!» у виконанні Дмитра Шовкуна й Дзвенислави-Марії Щерби викликала у поранених бійців та їхніх рідних і друзів і сльози спогадів, і посмішки, й оплески вдячності. Бійці співали разом з дітьми.

Цим чоловікам, які наразі лікуються в шпиталі, дуже потрібне просте людське спілкування і ваші листи: вони допомагають гоїти рани не гірше за ліки ■

Під час акції кияни мали можливість безкоштовно визначити рівень цукру в крові, виміряти тиск, зробити ЕКГ

«**МЕТА** цього заходу — привернути увагу населення до свого здоров'я. На сьогодні навіть потрапити до лікаря в районній поліклініці, а тим паче пройти обстеження, працюючій людині дуже складно, зокрема, через черги. Соціальні служби повідомили своїм відвідувачам про нашу акцію, і люди завітали сюди, щоб пройти такі діагностичні процедури, як вимірювання тиску, та проконсультуватись у лікарів. КП «Фармація» зробило «роздатку», де зазначено, в яких аптеках міста соціально незахищені верстви населення можуть придбати ліки за нижчими цінами. В обідню перерву працівники адміністрації також мали змогу долучитися до цієї акції, тобто приділити увагу своєму здоров'ю, що дуже важливо для працюючої людини. Ми хочемо, щоб

вони були фахівцями високого рівня, а для цього наші працівники повинні бути здоровими. Ця акція — міська. Ми плануємо проводити такі заходи в кожному районі Києва раз на тиждень», — розповів «Хрещатику» депутат Київради Ігор Федченко.

Екс-міністр охорони здоров'я Олег Мусій зауважив, що українську медицину потрібно реформувати, зокрема, змінювати ставлення лікарів та пацієнтів до здоров'я.

«Ще в недалекому минулому медицину було спрямовано на лікування, а не на профілактику. Завдяки таким заходам, як сьогодні, змінюється психологія людей. Вони розуміють, що основою здоров'я є профілактика та здоровий спосіб життя. Я дуже радий, що тут присутні депутати Київради, тому що з їхньою допомогою мо-

Влада на варті здоров'я киян

■ У мерії відбулася соціальна інформаційно-просвітницька акція для незахищених верств населення

Столичною владою спільно з Київським міським центром здоров'я та Київською крайовою організацією «Всеукраїнське лікарське товариство» проведено акцію, під час якої кияни мали можливість безкоштовно перевірити стан власного здоров'я — визначити рівень цукру в крові, виміряти тиск, зробити ЕКГ. Також сімейний лікар, невролог та кардіолог надавали консультації всім охочим мешканцям столиці.

Ярослава ЗОЛОТЬКО | спеціально для «Хрещатика»

жуть бути прийняті рішення про проведення таких акцій і надалі», — говорить він.

За статистикою, перше місце серед причин смертей займають серцево-судинні захворювання. Чому так? Отто Стойка, головний лікар Київського міського центру здоров'я, розповів про це.

«Сьогодні ми чекаємо на близько 250-300 осіб на нашій акції. Основна категорія тих, хто вже пройшов медичний огляд, — люди старше 60-ти років, пенсіонери. Вони є найвразливішою для такого захворювання категорією. Регуляр-

не харчування, повноцінний сон, неживання тютюну та підтримка оптимальної ваги — це основні компоненти здорового способу життя. Проте хоча б раз на рік кожна людина повинна проходити медогляд. Для цього і було вирішено провести акцію з профілактики серцево-судинних захворювань», — зауважив Отто Стойка.

Пенсіонерка Тетяна Володимирівна дізналася про акцію від Ради ветеранів Дніпровського району. Вона приїхала, щоб перевірити рівень глюкози в крові та зробити аналіз крові на інші показники.

«Я дуже задоволена акцією. Все безкоштовно, добре організовано. Але, на жаль, не вистачає проведення специфічних аналізів, таких як біохімія крові. Я хотіла визначити рівень холестерину в крові, це дуже важливий аналіз, але мені сказали, що тут його не роблять. А в поліклініці він коштує дуже дорого. Також було б добре, щоб у таких акціях брали участь стоматологи. Стоматологія зараз дуже дорога, і не всі пенсіонери в змозі оплачувати послуги цих лікарів», — ділиться пенсіонерка ■

МЕГАПОЛІС

Родинний оберіг

■ Киянка Людмила Грабовенко збирає одну з найбільших колекцій хусток в Україні

Захоплення розпочалося з родинних предметів, а зараз в її зібранні понад 300 екземплярів з різних регіонів України. Тут і власні, і подаровані подругами, і принесені незнайомими людьми. Людмила Грабовенко переконана, що хустка — це не просто головний убір жінки, а й оберіг родини. А в давнину хустка ще й була віддзеркаленням соціального статусу. Свою колекцію Людмила Іванівна збирає вже понад 40 років. А її виставки однаково користуються популярністю в усіх куточках держави.

Олена КУЗЬМЕНКО
спеціально для «Хрещатика»

У ГАРДЕРОБІ сучасної жінки хустка швидше є аксесуаром, а не повсякденним головним убором. Натомість колись вона мала багато більше значення. Зокрема, була віддзеркаленням соціального статусу і рівня достатку родини.

Молодиці носили білі або яскраві хустки, старші жінки — темні, а вдови — лише чорні. Також хустина була незмінним атрибутом весільного обряду — від сватання, коли дівчина пов'язувала нею нареченого й дарувала майбутній свекрусі, і до обряду покривання молодих.

Історію хустки та яку роль вона відігравала в житті нашого народу добре знає Людмила Грабовенко. Адже саме ця відома журналістка збирає одну з найбільших колекцій в Україні — понад 300 екземплярів.

«У давні часи жінки мали окремі хустки, в яких йшли до церкви, в яких працювали у полі чи по господарству. Кажали, що якщо хустка виглядала багато, то, відповідно, заможною була і родина», — розповіла Людмила Іванівна. Вона зазначила, що хустки також мали різний розмір. Скажімо, маленькі були більш повсякденними. Великі одягалися на голову, на груди закручувались, щоб було тепло. «Наприклад, жінка несла маленьку дити-

Киянка Людмила Грабовенко збирає одну з найбільших колекцій хусток в Україні

ну. Вона могла закутати і її, і себе», — підкреслила пані Людмила.

Колекція Грабовенко, яку вона вже збирає понад 40 років, дуже душевна, різнобарвна, родинна і «тепла». Кожен в ній знаходить якісь свої спогади про власну матір чи бабусю.

За словами Людмили Іванівни, перша хустинка була куплена за першу зарплату: «Тоді було модно носити гарні хусточки, але дістати їх було не так просто. Коли я придбала, моя молодша сестричка також захотіла і собі. І я її навпіл переділила. Так ми ходили. Після того я сказала, що в моїй родині буде дуже багато хусток».

І в колекції не лише власні, а й всіх рідних. Але, мабуть, найдорожчою саме для пані Людмили є картата хусточка, така, яка була у її бабусі.

«Дідусь перед тим, як іти на війну, подарував моїй бабці Марії хустку», — розповіла жінка. — Вона для неї була найдорожча, тому що це був останній подарунок, який їй зробив чоловік, — з війни дідусь

не повернувся. Бабуся сама піднімала четверо дітей. Та хустка була маленька, рябенька у дрібну клітинку, з китицями. Я пам'ятаю, що бабуся постійно була в цій хустці і майже її не знімала. І просила, щоб ту хустку поклали у труну, коли помре. Так і зробили — вона забрала її з собою».

Онучка довго не могла знайти подібної хусточки для своєї колекції. І одного разу випадково це таки вдалося, купила на базарчику у старої бабці. «І ще й виявилось, що звати її так само, як і мою. Я думаю, що це не просто так», — резюмує Людмила Іванівна.

До слова, своє зібрання поповнює не лише сама — багато хусток їй передають люди з інших регіонів. І кожна має свою біографію.

Історія хустинки з 1936 року, яку передала сім'я Романових з Харківської області, сповнена любові і надії. Її напередодні війни чоловік подарував дружині і в 41-му пішов на фронт. Невдовзі жінка отримала звістку, що коханий зник безвісті. «І вона бере цю

хустинку та каже, що та тепла, а значить — чоловік живий і повернеться додому. Хоч ніхто з родичів у це не повірив, справді за кілька років він ступив на поріг рідної хати і сказав, що тільки віра і любов дружини зберегли його від загибелі», — розповіла пані Людмила і додала, що хоч річ і простенька, із сатину, але була в родині оберегом.

А от хустинка 1933 року зберегла життя дитині. «У далекому 1933 році родину відправляли до Сибіру, в Архангельську область. Мати тримала на руках малесенького хлопчика, якому ще й року не виповнилось. Коли вони тільки вийшли з потягу, невідомий чоловік підбіг та зірвав з неї хустку, яка зігрівала дитину», — розповідає сумну історію пані Людмила. Це немовля могло загинути, але, на щастя, підійшла жінка з села і віддала свою хустинку, темну з оранжевим орнаментом, наче ткану, зі словами: «Збережи життя дитині, закутай малого. І запам'ятай: ця хустинка дісталась мені від прабабусі». Родина Косенків справді берегла цю хустинку як реліквію, і хоч минуло вже багато років, вона виглядає, як нова.

Є в колекції і дві маленькі хустинки, привезені з Дубаю, подаровані Аль Мухаммедом. «Це хусточки його мами», — зазначила Людмила Іванівна. У 60-х роках навчатися до Києва приїхав молодий хлопець з Арабських Еміратів, зустрів українську дівчину, киянку, яку покохав і забрав у свою країну. «З собою вона взяла ось ці дві хустинки. Одну «газову» і одну з мальвами, ружами. Все життя вона дуже хотіла повернутися додому. Але діти, родина. Вже це було зробити неможливо. І от коли вона пішла за межу, її син дізнався, що є така жінка в Україні, яка збирає хусточки з історіями. І він мені передав їх, сказавши: «Нехай душа моєї мами хоч хусточками повернеться на рідну батьківщину», — повідала колекціонерка.

Одним із найцінніших експонатів, напевно, можна назвати хустинку, якій вже 300 років. Чорного кольору, вишита ніжними блакитними волошками. За словами Людмили Іванівни, в ті часи не було яскравих візерунків, і кожна жінка вишивала сама собі особисто, вкладаючи свою любов та ніжність. І цю реліквію зберегло 12 поколінь. «Ось яка дружна родина», — зазначила пані Грабовенко і додала, що цю хустинку передала родина Куденків з Вінницької області.

Але цінним є не лише її вік, а й чарівна сила, адже ця хустинка виконує бажання того, хто торкнеться до неї. Пані Людмила переконує, що це не просто легенда. «Одна жіночка потримала цю хустку і попросила мій телефон, щоб подзвонити в разі виконання бажання. І вона зателефонувала, дякувала. Сказала, що збулося. І моє бажання також збулося», — зазначила Людмила Іванівна.

Пані Грабовенко нині часто виставляє свою колекцію в госпіталях та військових частинах. «Коли ми були у військовій частині в Чернігівській області, якраз солдати мали їхати в зону АТО, і я сказала, хлопці, доторкніться до хустини і загадайте бажання. Я розумію, що хотіли вони одного — залишитися живими. Дивлюся, один хлопчик підходить, перехрестився, став на коліна, поцілував хустку, знову перехрестився. Потім до мене звертається: не забирайте ще, мій друг стоїть чергує, а його підміню, нехай він також загадає бажання», — не стримуючи сліз, розповіла колекціонерка.

Загалом Людмила Іванівна може розповідати про кожен свій експонат надзвичайно цікаво. Адже вона збирає не просто красиві головні убори, вона збирає і їх історії.

Жінка пригадає, що одного разу під час виставки в Сумській області підійшов чоловік. «Він просив затриматися, аби зміг з'їздити в село і привезти хустинку своєї мами. Під час війни вона дала прихисток 47-ми сиротам, нагодувала усіх і вивела в люди. І він привіз хустку, щоб я розповідала про вчинок його неньки», — зазначила Людмила Іванівна.

«Раніше хустки були прикрашені геометричними фігурами, в основному білого кольору, їх вишивали вручну сріблом чи золотом», — говорить Людмила Грабовенко. — З 18-го сторіччя з'явилися хустки з квітковими орнаментами. Ці візерунки, що збереглися і понині, пішли від південних слов'ян, турків і персів». Хустку традиційно використовували, коли народжувалася дитина, а потім і на хрестини. Хлопчиків на проводах в армію мами обов'язково перев'язували ними. Вважалося, що ця хустка збереже від усіх негараздів. В Україні був поширений такий звичай: дівчина мала винести судженому хустку як знак згоди, що виходить заміж по любові. А на весіллі і зараз збереглися традиції три рази покривати цим головним убором наречену. Це означало, що вона переходить в статус заміжньої жінки ■

Людмила Іванівна може розповідати про кожен свій експонат надзвичайно цікаво. Адже вона збирає не просто красиві головні убори, а й їхні історії

АФІША

кінопрем'єри

«У темному-темному лісі»

Країна: США
Студія: Walt Disney Pictures
Режисер: Роб Маршалл
В ролях: Джонні Депп, Емілі Блант, Джеймс Корден, Кріс Пайн, Меріл Стріп
Тривалість: 125 хв.

Зла відьма накладає закляття на родину молодого пекаря: вони не можуть мати дітей. Випробувавши все, у відчай пара вирушає до темного-темного лісу за інгредієнтами для чарівного зілля. На шляху їх чекають багато пригод та небезпека, а також зустрічі з героями казок братів Грімм – Червоною Шапочкою, Рапунцелом, Попелюшкою та іншими.

В кінотеатрах «Київ», «Україна», «Сінема-Сіті Київ», мережах кінотеатрів «Баттерфляй» і «Одеса кіно»

«Ялинки 1914»

Країна: Росія
Режисер: Тимур Бекмамбетов, Юрій Биков, Дмитро Кисильов
В ролях: Іван Ургант, Сергій Світлаков, Олександр Головін, Артур Смолянінов
Тривалість: 125 хв.

Дія відбувається 100 років тому в Російській імперії 1914 року, напередодні Різдва. Герої шести новел дуже різні – титуловані дворяни та звичайні селяни, царська родина і солдати, поети, але всі вони мають власну історію, проблеми, мріють і чекають новорічного дива.

В кінотеатрі «Сінема-Сіті Київ», мережах кінотеатрів «Баттерфляй» і «Одеса кіно»

«Три серця»

Країна: Франція
Режисер: Бенуа Жако
В ролях: Бенуа Пульворд, Шарлотта Генсбур, Кьяра Мастроянні, Катрін Денюв
Тривалість: 100 хв.

Запізнившись на паризький поїзд, Марк в незнайомому містечку зустрічає чарівну Сільвію, з якою проводить романтичну ніч. На побачення з нею в Парижі він знову запізнюється... Незабаром Марк знайомиться з милою Софі, одружується з нею, не підозрюючи, що це – сестра Сільвії. Фільм-відкриття 44-го кінофестивалю «Молодість».

В кінотеатрах «Україна», «Київ»

театральна афіша на 25 – 31 грудня

Ведуча рубрики Марія БЕЛЯЄВА
kreschatic_culture@ukr.net

ТЕАТР РОСІЙСЬКОЇ ДРАМИ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Адреса: вул. Б. Хмельницького, 5
Тел: (044)234-42-23,
www.rusdram.com.ua

25 грудня (чт.) – 19.00 «Д-р», комедія, Браніслав Нушич, 3 год.
25 грудня (чт.) – 20.00 «Жінки. Фрагмент. Скандал без антракту», драма, О. Мардань, 2 год., нова сцена
25 грудня (чт.) – 20.00 прем'єра «Варшавська мелодія», лірична драма, Леонід Зорін, сцена під дахом
26 грудня (пт.) – 19.00 «Любовне божевілля», музична вистава, Жан Франсуа Рен'яр, 1 год. 50 хв.
26 грудня (пт.) – 20.00 «Пізанська вежа», фарс, Надія Птушкіна, 2 год. 10 хв., нова сцена
27 грудня (сб.) – 18.00 «Останнє кохання», мелодрама, Валерій Мухар'ямов, 2 год. 15 хв., нова сцена
27 грудня (сб.) – 19.00 «Нахлібник», за мотивами творів Івана Тургенєва, 1 год. 55 хв.
27 грудня (сб.) – 20.00 «Клавдія Шульженко. Старовинний вальс», музично-сценічна композиція Ольги Гаврилюк і Ольги Когул, 1 год. 20 хв., сцена під дахом
28 грудня (нд.) – 19.00 «В полоні пристрастей (Камінний господар)», драма, Леся Українка, 1 год. 25 хв.
28 грудня (нд.) – 20.00 «Олександр Вертин-

ський. Бал Господень...», моноспектакль, 1 год. 25 хв., сцена під дахом
29 грудня (пн.) – 19.00 «Дивна місць Сєвідж», трагікомедія, Джон Патрік, 2 год. 45 хв.
29 грудня (пн.) – 20.00 «Жінка і чиновник», комедія, Альдо Ніколаї, 1 год. 30 хв., нова сцена
30 грудня (вт.) – 19.00 «Уявний хворий», комедія, Жан-Батіст Мольєр, 2 год. 35 хв.
31 грудня (ср.) – 19.00 № 13 («Божевілля ніч, або Весілля Пігдена»), комедія, Рей Куні, 2 год. 30 хв.

ТЕАТР ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
Адреса: пл. Івана Франка, 3
Тел: (044)279-59-21,
279-71-01, www.ft.org.ua

25 грудня (чт.) – 19.00 «Приборкання норвільової», Вільям Шекспір
26 грудня (пт.) – 19.00 «Назар Стодоля», лицарська балада, Тарас Шевченко
27 грудня (сб.) – 19.00 «В неділю рано зілля копала...», Ольга Кобилянська, інсценізація Неди Нежданої
28 грудня (нд.) – 19.00 «Момент кохання», інсценізація Тараса Жирка за творами Володимира Винниченка, слідчий експеримент
28 грудня (нд.) – 19.00 «Edith Piaf: життя в рожевому світлі», мюзикл, О. Гаврилюк
29 грудня (пн.) – 19.00 «Кайдашева сім'я», комедія, Іван Нечуй-Левицький
30 грудня (вт.) – 19.00 «Кін IV», трагікомедія, Григорій Горін

ТЕАТР ДРАМИ І КОМЕДІЇ
НА ЛІВОМУ БЕРЕЗІ
Адреса: Броварський просп., 25
Тел: (044) 517-89-80,
www.drama-comedy.kiev.ua

25 грудня (чт.) – 19.00 «Глядачі на виставу не допускаються!», М. Фрейн, 3 год. 40 хв.
26 грудня (пт.) – 19.00 прем'єра «Жіноча логіка», комедія, Анатолій Крим, 2 год.

дитяча афіша

ЦИРК
Адреса: пл. Перемоги, 2
Тел: (044)486-39-27, www.circus.kiev.ua

25 грудня (чт.) – 10.00, 13.00, 16.00, 19.00,
26 грудня (пт.) – 10.00, 13.00, 16.00, 19.00,
27 грудня (сб.) – 10.00, 13.00, 16.00, 19.00,
28 грудня (нд.) – 10.00, 13.00, 16.00, 19.00,
29 грудня (пн.) – 10.00, 13.00, 16.00, 19.00,
30 грудня (вт.) – 10.00, 13.00, 16.00, 19.00,
31 грудня (ср.) – 10.00, 13.00 новорічна програма «Баба Яга проти», дітям до 4-х років вхід безкоштовно без надання вільного місця

ТЕАТР РОСІЙСЬКОЇ ДРАМИ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Адреса: вул. Б. Хмельницького, 5
Тел: (044)234-42-23,
www.rusdram.com.ua

27 грудня (сб.) – 13.00, 28 грудня (нд.) – 13.00, 30 грудня (вт.) – 13.00 «Новорічні сюрпризи», В. Алдошин, О. Нікітін, 1 год. 30 хв.

ТЕАТР ЛЯЛЬОК
Адреса: вул. Грушевського, 1-а
Тел: (044)278-58-08,
www.akademppuppet.kiev.ua

25 грудня (чт.) – 10.00, 12.30, 15.30, 17.30 «Пригоди Дідуса Мороза», М. Петренко, 1 год. 20 хв.

26 грудня (пт.) – 10.00, 12.30, 15.00, 17.30 «Солом'яний бичок», С. Ципін, 1 год. 20 хв.

28 грудня (нд.) – 10.00 «Пригоди Дідуса Мороза», М. Петренко, 1 год. 20 хв.
30 грудня (вт.) – 10.00, 15.00, 17.30 «Солом'яний бичок», С. Ципін, 1 год. 20 хв.
31 грудня (ср.) – 10.00, 12.30, 15.00 «Пригоди Дідуса Мороза», М. Петренко, 1 год. 20 хв.

ТЕАТР ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
Адреса: пл. Івана Франка, 3
Тел: (044)279-59-21,
279-71-01, www.ft.org.ua

27 грудня (сб.) – 11.00, 14.00 «Бременські музиканти», мюзикл, за мотивами казки братів Грімм, Д. Чипирюк, С. Бедусенко
28 грудня (нд.) – 11.00, 14.00 «Попелюшка», казка-мюзикл, Євген Шварц
29 грудня (пн.) – 12.00, 30 грудня (вт.) – 12.00 «Лускунчик», подорож у дитинство, Ден та Ян Гуменні

ТЕАТР ДРАМИ І КОМЕДІЇ
НА ЛІВОМУ БЕРЕЗІ
Адреса: Броварський просп., 25
Тел: (044) 517-89-80,
www.drama-comedy.kiev.ua

27 грудня (сб.) – 12.00, 28 грудня (нд.) – 12.00 прем'єра «Даринка, Гриць та Нечиста

27 грудня (сб.) – 19.00 прем'єра «Двоє на гойдалках», У. Гібсон, 2 год. 5 хв., мала сцена
27 грудня (сб.) – 19.00 «Ідеальна пара», Марк Камолетті, 1 год. 40 хв.
28 грудня (нд.) – 15.00 «Дзвінок з минулого», А. Крим, 1 год. 30 хв., мала сцена
28 грудня (нд.) – 19.00 «Глядачі на виставу не допускаються!», М. Фрейн, 3 год. 40 хв.
30 грудня (вт.) – 19.00 «Чого хочуть жінки?», на основі комедій Аристофана, 2 год. 10 хв.
31 грудня (ср.) – 19.00 «Чотири причини вийти заміж», комедія про кохання, Р. Баер, 2 год.

ТЕАТР НА ПОДОЛІ
Адреса: Андріївський узвіз, 20-6 (театральна гостьова), В. Васильківська, 103 (Палац «Україна») Тел: (044)33-222-17, www.theatreon-podol.com

25 грудня (чт.) – 19.00 «Люксембурзький сад», фантазія-шансон, 1 год. 10 хв., театральна гостьова
26 грудня (пт.) – 19.00 прем'єра «Вернісаж на Андріївському», театральне буриме, театральна гостьова

ТЕАТР ОПЕРЕТИ
Адреса: Червоноармійська, 53/3
Тел: (044) 287-62-57,
www.operetta.com.ua

26 грудня (пт.) – 19.00 Новорічний концерт «Штраус в опереті»
27 грудня (сб.) – 19.00 Новорічний концерт «Штраус в опереті»
28 грудня (нд.) – 19.00 «За двома зайцями», оперета, В. Ільїн, В. Лукашов
29 грудня (пн.) – 19.00 «Сільва», оперета, І. Кальман
30 грудня (вт.) – 19.00 «Летюча миша», оперета, Й. Штраус

ТЕАТР ОПЕРИ ТА БАЛЕТУ УКРАЇНИ
Адреса: вул. Володимирська, 50
Тел: (044)455-90-87,
www.opera.com.ua

25 грудня (чт.) – 19.00 «Травіата», опера на 4 дії, Дж. Верді, виконується італійською мовою
26 грудня (пт.) – 19.00, 27 грудня (сб.) – 19.00 Новорічний гала-концерт за участю провідних майстрів оперної та балетної сцени
27 грудня (сб.) – 12.00, 28 грудня (нд.) – 12.00, 30 грудня (вт.) – 19.00, 31 грудня (ср.) – 12.00, 17.00 «Лускунчик», балет на 2 дії, П. Чайковський
28 грудня (нд.) – 19.00 «Кармен», опера на 3 дії, Ж. Бізе, виконується французькою мовою

ТЕАТР «КОЛЕСО»
Адреса: Андріївський узвіз, 8
Тел: (044) 425-04-22,
www.teatr-koleso.kiev.ua

25 грудня (чт.) – 19.00 «Вечорниці», незабутній вечір з піснями, танцями і веселощами у компанії улюблених гоголівських персонажів, Наталія Жилінська, Ірина Кліщевська
27 грудня (сб.) – 19.00, 28 грудня (нд.) – 19.00 «Випадок у «Готелі Дю-Комерс», детективно-ексцентрична комедія, Франсіс Вебер

сила», весела й мудра казка, Вадим Бойко, 1 год. 10 хв.

ТЕАТР ОПЕРИ І БАЛЕТУ
ДЛЯ ДІТЕЙ ТА ЮНАЦТВА
Адреса: вул. Межигірська, 2
Тел: (044)425-42-80,
www.musictheatre.kiev.ua

25 грудня (чт.) – 14.00 «Спляча красуня», балет-феєрія на 2 дії, П. Чайковський, 2 год.
26 грудня (пт.) – 19.00 прем'єра «Весь світ – Шекспір», 6 музичних метаморфоз за 112 хвилин
27 грудня (сб.) – 12.00, 15.00 «Лускунчик», балет-феєрія на 2 дії, П. Чайковський, 2 год.
28 грудня (нд.) – 12.00, 15.00 «Дванадцять місяців», мюзикл-казка на 2 дії, С. Баневич, 1 год. 45 хв.
29 грудня (пн.) – 19.00, 30 грудня (вт.) – 15.00, 19.00 «Квартет-а-тет», балет на одну

дію на музику А. Мааса, прем'єра «Довгий різдвяний обід», «Київ Модерн-балет»
31 грудня (ср.) – 12.00, 18.00 «Лускунчик», балет-феєрія на 2 дії, П. Чайковський, 2 год.

ТЕАТР ОПЕРЕТИ
Адреса: Червоноармійська, 53/3
Тел: (044) 287-62-57,
www.operetta.com.ua

28 грудня (нд.) – 11.00, 14.00 «Кицькин дім», музична вистава, за мотивами казки С. Маршака
29 грудня (пн.) – 11.00, 14.00 «Лампа Аладдіна», музична казка, С. Бедусенко
30 грудня (вт.) – 11.00, 14.00 «Пригоди бременських музикантів», музична казка, Г. Гладков

ТЕАТР НА ЛИПКАХ
Адреса: вул. Липська, 15/17,
Тел: (044) 253-62-19, www.tuz.kiev.ua

25 грудня (чт.) – 11.00, 13.00, 16.00, 26 грудня (пт.) – 10.00, 13.00, 16.00, 28 грудня (нд.) – 10.00, 13.00, 16.00 «Снігова королева», музична казка, Г.-Х. Андерсон, 1 год. 30 хв., для дітей від 7-ми років
29 грудня (пн.) – 10.00, 13.00, 16.00, 30 грудня (вт.) – 10.00, 13.00, 16.00 «Новорічні пригоди Сажотруса (Ле тяб бет)», казка на 2 дії, М. Френкель, 1 год. 20 хв., для дітей від 8-ми років

адреси кінотеатрів

«Київ», вул. В. Васильківська, 19, тел.: (044) 234-73-81, 234-33-80, www.kievkino.com.ua
«Україна», вул. Городецького, 5, тел.: (044) 279-67-50, 279-82-32, www.kino-ukraina.com.ua
«Сінема-Сіті Київ», ТРЦ «Оушен плаза», вул. Горького, 176, тел.: (044) 230-72-30, www.cinemaciti.kiev.ua

Мережа кінотеатрів «Баттерфляй», www.kino-butterfly.com.ua:
«Більшовик», вул. Гетьмана, 6, тел.: (044) 200-90-10
«Ультрамарин», вул. Урицького, 1-а, тел.: (044) 206-03-62, 206-03-70
«DeLuxe», вул. Горького, 50, тел.: (044)206-13-22, 206-13-24

Мережа кінотеатрів «Одеса кіно», www.kinoodessa.com:
ТЦ «Україна», просп. Перемоги, 3, тел.: (044) 496-15-11, 496-15-51
ТЦ «Квадрат», бульв. Перова, 36, тел.: (044) 538-17-70, 538-17-71

Пережити свято

Поради фахівців: як безпечно для здоров'я зустріти Новий рік

Новий рік — це не тільки період свят та веселощів, але й час, коли організм людини стикається із серйозними загрозами. Стрес, інтоксикація, харчові отруєння та травми — це далеко не повний перелік небезпек у святкові дні.

Олекса ЧЕРЕВАТИЙ | спеціально для «Хрещатика»

НОВОРІЧНІ свята — найнебезпечніший період кожного року. Про це засвідчили результати досліджень каліфорнійських вчених. Науковці поставили за мету дізнатися, коли в світі помирає найбільша кількість людей. Для цього вони підрахували кількість виданих упродовж року свідоцтв про смерть. Як же було їхнє здивування, коли виявилось, що найбільше людей помирає саме в новорічні свята, а пік смертності припадає на 25-те грудня — день, коли святкується католицьке Різдво. В цьому дослідженні було виявлено, що найбільш поширеними причинами смертності були ускладнення хронічних неінфекційних захворювань (цукрового діабету, серцево-судинних захворювань) та отруєння.

Чому ж саме цей короткий період у році є таким небезпечним? Відповіддю на питання може бути те, як готуються до нього та як відзначають зимові свята.

Важкозасвоєвана та жирна їжа, алкоголь, стреси, недосипання, отруєння — це навіть не повний перелік проблем, із якими стикається наш організм під час святкування. І хоча від країни до країни новорічні традиції та застільні пропозиції різняться, але на кожному континенті, в кожній культурі знайдеться щось небезпечно, щось «вибухове» для людського організму. В мусульманських країнах, де алкоголь на святковому столі заборонений, печінку та шлунок людини випробовують жирні страви, спеції та екзотичні приправи. В країнах Азії новорічне меню виглядає більш здоровим у порівнянні з європейським. Чого лише варті морська капуста та смажені каштани — улюблені страви на японських столах, або піріжки, якими просто задарюють рідних та близьких у Китаї. Але й тут здорові страви в азіатському меню доповнюються алкоголем, смаженим м'ясом та жирними стравами (наприклад, улюблені пельмені з м'ясом — головна їжа на півночі Китаю).

Новорічна ніч є справжнім випробуванням для людини — незалежно від країни, національності й культурних традицій. І для того, щоб успішно пережити цей небезпечний період, необхідно «знати ворога в обличчя», тобто розуміти, що і як вам може загрозувати у цей час.

Алкоголь

Ворог № 1 на новорічному столі. Ще в далекому 1975-му році ВООЗ офіційно визнала алкоголь

«наркотиком, який підбиває здоров'я населення планети». В усьому світі в результаті шкідливого вживання алкоголю щороку помирає 3,3 мільйона осіб, що становить 5,9% усіх випадків смерті. Саме алкоголь є прямою причиною розвитку понад двох сотень небезпечних захворювань та порушень здоров'я. Але це, однак, не зупиняє українців перед активним знищенням запасів алкоголю та власного здоров'я.

Наша країна належить до світових лідерів щодо служіння «зеленому змію». Як стверджують іноземні експерти, на кожного українця в середньому припадає 15 літрів чистого спирту в рік. На 4 літри менше приписує співвітчизникам МОЗ України. Лише пива у нас випивають в середньому 60 літрів, а ще 7 літрів припадає на вино.

Популярність пияцтва (а вживання алкоголю в будь-яких, навіть мінімальних дозах, вже є пияцтвом), призводить до того, що Україна за показниками смертності посідає перше місце в Європі та 2-ге — у світі. Саме алкоголь є фактором ризику розвитку неінфекційних захворювань — головної причини смертності в Україні, й причиною ускладнення серцевих захворювань, психічних порушень тощо.

Найбільшою своєю концентрацією на столі та в організмі українців алкоголь досягає на свята. Новий рік не є виключенням. Горілка, коньяк, вермути, вина, шампанське — напої різних марок, видів та небезпечності супроводжують святкування. І найкращий спосіб уникнути цієї небезпеки — відмовитися взагалі від вживання алкоголю як у новорічну ніч, так і впродовж року взагалі. Але це під силу поки не всім. А для інших на користь можуть піти кілька порад та правил — як поводитися із алкоголем.

1) Купуйте та вживайте тільки легальний алкоголь, із акцизними марками.

Самогон, саморобний коньяк, домашнє вино можуть бути більш небезпечними, ніж акцизний товар. Одна справа, якщо вживається напій власного виробництва, інша — коли купується те, що подешевше й у незнайомих виробників.

2) Не змішуйте напої.

Вживаючи алкогольні напої, варто дотримуватися правила «пити напій одного градусу». Організм по-різному реагує на різні напої, однаковою є лише шкода, яку завдає алкоголь організму. Не змішуйте горілку з вином, а вино з пивом. Оберіть один напій на всю ніч.

3) Робіть перерви між порціями алкоголю.

Не варто намагатися випити більше за всіх і швидше за всіх. Короткі перерви, прогулянки, вживання фруктів та овочів суттєво збільшать ваші шанси дослухати новорічне привітання Президента до кінця.

4) Заїдайте, але не переїдайте.

Жирна їжа важко сприймається печінкою. А коли поєднати її із алкоголем, то, швидше за все, на організм чекає інтоксикація, бо печінка просто не встигатиме однаково ефективно перетравлювати алкоголь та жирні страви. Але це не означає, що «закусювати» не треба. Невеличкі порції овочів, фруктів, салатів без майонезу допоможуть нашому організму полегшити стрес від алкогольної атаки.

5) Дотримуйтесь власної міри.

Вплив алкоголю на організм різниться в залежності від ваги тіла людини, її самопочуття, наявності проблем зі здоров'ям. Ви маєте чітко знати вашу норму та суворі її дотримуватися. Спеціалісти ВООЗ рекомендують брати за орієнтир наступні цифри: найменш небезпечною дозою алкоголю для чоловіків є 30 мл горілки або коньяку, 280 мл вина, та 660 мл пива. Для жінок аналогічні показники становлять 15, 140 та 330 мл відповідно. Якщо вам так вже кортить затуманити собі голову, краще дотримуватися цих порад експертів.

Небезпечне меню

На щастя, українці в новорічну ніч не тільки п'ють, а ще й добре їдять. Але те, з чого і як це робиться, може приховувати небезпеку, не меншу за алкоголь. Всюди зустріти американські вчені, на цей раз із Бостона, зробили цікаве відкриття. В ході тривалого дослідження вчені з'ясували, що щільний обід в 4 рази підвищує ризик серцевого нападу протягом лише 2-х годин після їжі. Ця ж небезпека збільшується вдвітьє вже через годину після переїдання. В новорічну ніч, коли жирна їжа доповнюється алкоголем, недосипанням, тютюновим димом та малорухливістю, небезпека отримати серцевий напад стає катастрофічною.

Лікарі радять переглянути меню новорічного столу та відмовитися від цілої низки продуктів та страв. Цікаво, що згідно з порадами професіоналів, найнебезпечнішими стравами є найулюбленіші та найбільш поширені на українських столах.

Майонез

Дуже популярний інгредієнт більшості страв на святкових столах. Справа в тому, що виробляється магазинний майонез із продуктів та речовин, шкідливих для здоров'я. Підсилювачі смаку, консерванти, емульгатори, рослинні

жири — головні складові магазинного майонезу. Тому краще відмовитися від нього, а спробувати зробити цей найпопулярніший новорічний соус власноруч.

Маргарин

Надто небезпечний продукт — через те, що містить канцерогенні (які можуть викликати онкологічні захворювання) трансгенні жири. Для виготовлення маргарину використовується рафіноване рослинне масло. В ролі катализатора процесів загустіння маргарину використовується нікель. Щоби позбутися неприємного запаху, який має маргаринова маса в процесі виробництва, використовують ароматизатори та підсилювачі смаку.

Смажена картопля

Завдяки способу приготування — смаженню з використанням великої кількості олії — картопля перетворюється на канцерогенний продукт. Аналог картоплі — чіпси — більш небезпечні через вміст ароматизаторів, емульгаторів та канцерогенів.

Варені ковбаси

Загальновідомо, що ковбаса, особливо варена, сьогодні майже не містить м'яса. Замість нього в її складі дуже багато барвників, сої, синтетичних згущувачів, підсилювачів смаку. Бажано відмовитися від цього продукту. Дуже ризиковано використовувати його в поєднанні із майонезом промислового виробництва (усіма улюблений салат «Олів'є»).

Небезпечними для організму є копченості, фаст-фуди, білий хліб, кондитерські вироби та напівфабрикати. Ці всі продукти можна цілком замінити овочами, фруктами, курятиною, рибою та соусами домашнього приготування.

Які проблеми можуть виникнути?

Якщо ж ви все-таки вирішили не прислухатися до порад лікарів, вам варто знати про можливі небезпечні наслідки.

Панкреатит

Дуже гостра та жирна їжа разом із вживанням алкоголю можуть викликати проблеми із підшлунковою залозою та спровокувати загострення панкреатиту.

Симптоми можуть бути різними, але універсальним проявом проблем із підшлунковою є біль у верхній частині живота або у лівому підребер'ї, нудота після їжі, проблеми з травленням. Якщо у людини гострий напад панкреатиту, необхідна госпіталізація. До приїзду лікаря треба не пити багато води, нічого не їсти, прийняти 1-2 пігулки «Но-Шпи».

Перевантаженість печінки

Найбільше в новорічну ніч страждає саме печінка. Алкоголь та жирна їжа провокують проблеми із нормальною роботою цього органу. Симптомами того, що печінка перевтомилася, є біль у правому боці, втома, втрата апетиту, нудота, слабкість. Відчувши ці симптоми, варто зробити перерву, нічого не пити та не їсти.

Запалення жовчного міхура

Надмірне навантаження на організм може спровокувати пробудження проблем із жовчним міхуром. Про себе можуть нагадати жовчнокам'яна хвороба та інші захворювання органу. Характерними симптомами проблем із жовчним є гіркота у роті та біль у підребер'ї. Не треба намагатися самостійно заспокоїти біль. За перших таких ознак краще викликати «швидку».

Харчові та алкогольні отруєння

Змішування впродовж ночі різних продуктів та марок алкоголю можуть призвести до отруєння. Нудота, запаморочення, втрата свідомості, — ознаки того, що щось із людиною коїться не так. Перше, що варто зробити в таких випадках, — промити шлунок, випивши 2-3 літри прохолодної негазованої води, та спровокувати блювоту. Дуже допомагає теплий зелений чай без цукру, який заспокоює шлунок та нерви. Також у пригоді стануть сорбенти — медичні препарати, що зв'язують токсини і виводять їх з організму (активоване вугілля — найвідоміший із них).

До цього переліку варто також додати похмілля, важкість у шлунку, головний біль та поганий настрій наступного ранку. Це все так само чекає на вас, якщо ви вирішили віддати повністю своє здоров'я на відкуп нездоровому звеселінню в новорічну ніч ■

Свято-Троїцький храм

Свято-Троїцький собор почали зводити у 1991 році і освятили 17 червня 1997-го. На відміну від багатьох київських церков він має виразні риси архітектури козацької доби. Тут є три престоли: центральний, освячений на честь Живоначальної Трійці; лівий — на честь преподобного Серафима Саровського, чудотворця, правий — на честь святого великомученика Георгія Побідоносця. Храмове свято — день Святої Трійці.

Любов КОЖУШКО | «Хрещатик»

В ЕПОХУ Київської Русі на місці сучасного житлового масиву Троєщина знаходилася укріплення Городець Пісочний, яке охороняло перевіз через Дніпро, де проходив шлях з Чернігова і Суздаля на Київ.

У XI-XII ст. між Вигурівщиною і Троєщиною, яких тоді ще не існувало, знаходився замський палац київських князів з угіддями. У 1149-1157 роках тут була замська резиденція князя Юрія Долгорукого, що називалася «Раєм». З цієї князівської резиденції монгольські завойовники Менгу і Батий у 1239-1240 роках послали в Київ послів з вимогою скласти зброю. Відповідь киян, які вбили монгольських послів, була, як відомо, катастрофічною для Києва — місто було зруйноване.

Після поневолення Києва ордами Батия київські князі переселилися у свою резиденцію і певний час тут жили.

За часів середньовіччя, коли Київ став містом-фортецею, в системі його оборонних спо-

руд значну роль відігравали навколишні містечка, що мали укріплені замки. На півночі це був Вишгород, на заході — Білгород, на півдні — Трипілля, на сході — Вигурівщина. Саме такий замок у XV ст. в цій місцевості, на лівому березі річки Десенки і протоки Чорторий, спорудив київський князь Семен Омелькович. Залишки замку збереглися до XVIII ст. під назвою «Омелькового городища». До речі, оборонні вали цього замку і до сьогодні помітні біля Свято-Троїцького собору. В Литовську епоху на місці Вигурівщини знаходилося процвітаюче містечко Милославськ, яке обслуговувало мисливські угіддя литовських князів.

Коли на початку XVI ст. йшло відродження київських монастирів і церков, вони одержували в дар лівобережні лісисті землі. Селян, які обробляли ці монастирські угіддя, на 40 років звільняли від оброку і повинностей. Так виникли слободи Троєщина, Воскресенка, Дарниця, Микільська Слобідка, Осокорки.

Місцевість, де стоїть Свято-Троїцький собор і село Троєщина, раніше називалась «грунт Троїцький», оскільки належала Троїцькому Больничному монастирю Києво-Печерської лаври. Тут була дерев'яна церква Святої Трійці, споруджена не пізніше середини XVIII ст. У 1943 році вона була спалена, а відбудована у 1965-му.

Свято-Троїцький собор почали зводити у 1991 році і освятили 17 червня 1997-го. На відміну від багатьох київських церков, він має виразні риси архітектури козацької доби. Тут є три престоли: центральний, освячений на честь Живоначальної Трійці; лівий — на честь преподобного Серафима Саровського, чудотворця, правий — на честь святого великомученика Георгія Побідоносця. У 2004 році під соборним приміщенням було споруджено і освячено підземний храм в ім'я великомученика Димитрія Солунського Мироточивого.

Соборні святині

У серпні 2000 року із Санаксарського монастиря (Мордовія) були передані ікона і часточка святих мощів преподобного Феодора Санаксарського — великого подвижника Православної Церкви, ікона святого праведного воїна Федора Ушакова, його рідного племінника.

Отже, тепер у прихожан собору є можливість поклонитися святим праведним Серафиму Саровському, Феодору Санаксарському та Федору Ушакову, попросити їх про захист від лиха, зцілення від хвороб та духовного очищення ■

Адреса: Троєщина, вул. Кірова, 2-б

Проїзд: від ст. метро «Петрівка» авт. № 21, 113, 118 до зуп. «Блок послуг»; від Ленінградської площі авт. № 6 до зуп. «Свято-Троїцький храм».

православний календар

25 грудня

Святителя Спиридона, єпископа Триміфунтського, чудотворця (близько 348). Священномученика Александра, єпископа Єрусалимського (251).

26 грудня

Мучеників Євстратія, Авксентія. Преподобних Арсенія, Аркадія, преподобного Мардарія Печерського, затворника у Дальніх печерах. На Євстратія спостерігають за погодою протягом 12-ти діб. Вважається, що кожен день вказує на погоду усього місяця наступного року. Який Євстрат, такий і січень.

27 грудня

Мучеників Фірса, Левкія і Калинника (249-251). Мучеників Филімона, Аполлонія і Феотиха (286-251).

28 грудня

Неділя 29-та після П'ятидесятниці. Проповідника Павла, Латрійського (955). Собор Кримських святих. Триває Різдвяний піст.

29 грудня

Седмиця 30-та після П'ятидесятниці. Пророка Агея (500 до Р.Х.). Блаженної цариці Феофанії. Мучениці Марини.

30 грудня

Пророка Даниїла і трьох отроків: Ананії, Азарії і Мисаїла.

Пророк Даниїл походив зі знатного роду. Під час завоювання Навуходоносором Єрусалима Даниїл разом з іншими іудеями потрапив у вавилонський полон. Його та інших обдарованих юнаків навчали у школі, де викладали халдейські науки. Разом з Даниїлом там перебували Ананія, Мисаїл і Азарія. Хлопці вблагали вихователя, аби їм видавали не з царського столу, а з їжі ідоложертвовою кров'ю, а звичайну, рослинну. За відданість вірі Господь нагородив юнаків успіхами в навчанні, і вавилонський цар, який був присутній на іспитах, побачив, що вони розумніші за вавилонських мудреців. Даниїл і його друзі залишилися на службі при царі. Після взяття Вавилону Даниїл став радником царів Дарія мідійського і Кира персидського. Бог наділів Даниїла здатністю тлумачити сни й видіння, він пояснив Навуходоносору

два дивних сни: таємничий камінь, що розбив істукана, символізував Месію, а гора, що утворилася, — Його вічне Царство (Церкву).

У своїй книзі (що носить його ім'я) пророк Даниїл записав кілька пророцтв щодо кінця світу і другого пришестя Христа. За змістом ця книга має багато спільного з Об'явленням євангеліста Іоанна Богослова.

У третій рік царювання Кира у Вавилоні Даниїл удостоївся дістати одкровення про долю народу Божого і чотирьох язических імперій. Пророцтва Даниїла про гоніння на віру відносяться до гонінь Антіоха Епіфана й одночасно до пришестя антихриста. Господь Ісус Христос у своїх бесідах з іудеями двічі посилався на пророцтва Даниїла.

31 грудня

Мученика Севастіана. Мучениці Зої. Священномученика Фаддея.

Псалом 50-й, покаянний

Помилуй мене, Боже, з великої милости Твоєї, і з великого милосердя Свого загладь беззаконня мої! Обмий мене зовсім з мого беззаконня й очисти мене від мого гріха, бо свої беззаконня я знаю, а мій гріх передо мною постійно. Тобі, одному Тобі я згрішив, і перед очима Твоїми лукаве вчинив, тому справедливий Ти будеш у мові своїй, бездоганний у суді Своім. Отож я в беззаконні народжений, і в гріху зачала мене мати моя. Ото, полюбив еси правду в глибинах, і в таємних речах виявляєш премудрість мені. Очисти ісопом мене, і буду я чистий, обмий Ти мене — і я стану біліший від снігу. Дай почути мені втіху й радість, і радітимуть кості, що Ти покрушив. Обличчя Своє заховай від гріхів моїх, і всі беззаконня мої позаглаждуй. Серце чисте створи мені, Боже, і тривалого духа в

моєму нутрі віднови. Не відкинь мене від Свого лиця й не бери Свого Духа Святого від мене. Верни мені радість спасіння Твого і злагідним духом підтримай мене. Я буду навчати беззаконців доріг Твоїх, і навернуться грішні до Тебе. Визволь мене від переступу кровного, Боже, Боже спасіння мого, мій язик нехай славить Твою справедливість! Господи, відкрий мої уста, і язик мій звістатиме Тобі хвалу, бо Ти жертви не прагнеш, а дам цілопалення, то не любе воно Тобі буде. Жертва Богові — зламаний дух; серцем зламаним та упокореним Ти не погордуєш, Боже! Ущаслив Своім благоволінням Сіон, збудуй мури для Єрусалиму, тоді Ти полюбиш Собі жертви правди, цілопалення та приношення, тоді покладуть на Твій вітар тельців! Цей псалом православні християни читають щодня.

Одноосібне лідерство «Динамо» та успішний дебют «Олімпіка»

Цікаві факти першої половини 24-го чемпіонату України

У першій частині чемпіонату київське «Динамо» не зазнало жодної поразки

На початку грудня на зимові канікули пішов 24-й чемпіонат України, в елітному дивізіоні якого вперше за останні роки стартували лише 14 команд. «Хрещатик» спробував підбити підсумки першого кола, розповідаючи про претендентів на чемпіонський титул та на місця у єврокубках, а також цікаві факти першої половини чемпіонату сезону 2014-2015 років.

Олександр ПИРЛИК | «Хрещатик»

ПІСЛЯ п'яти років домінування на внутрішній арені «Шахтар» стримав спритність, поступившись пальмою першості «Динамо». Під керівництвом Сергія Реброва, який став біля керма біло-синіх в травні 2014-го, був здобутий Кубок України, а тепер кияни з п'ятиочковим відривом лідирують і в національній першості. Столичний клуб найбільше забив (33 голи в 14-ти турах), найменше пропустив (7) і не зазнав жодної поразки. При цьому вони є також абсолютними лідерами за кількістю очок, набраних вдома і на виїзді (17 і 19 відповідно). Підсумовуючи стартову частину сезону, головний тренер «Динамо» Сергій Ребров зазначив: «Перш за все, з'явилася команда. Виходячи на поле, хлопці грають один за одного, вони згуртовані. Всі бачать, що зараз футболісти, окрім того, що виконують величезну роботу, й фізичну, й розумову, дійсно отримують задоволення від гри. Напевно, без цього складно уявити успішну команду, мало виходити на поле та лише працювати. Праця має приносити радість, і я бачу, що вона, безумовно, присутня. Повторюся, іноді мо-

же не бути результатом, але якщо видно прогрес у грі, відчувається повне взаєморозуміння на полі, напевно, перший крок зроблено правильно. Це помітно, плюс додався результат. І вболівальники розуміють, що ми рухаємося у правильному напрямку, але це лише початок шляху, ніхто не збирається зупинятися».

Попри те, що «Шахтар» був позбавлений можливості грати на рідній «Донбас Арені», що не завадило йому зібрати досить щедрий урожай на своєму полі — він ділить друге-третє місце із... земляками з донецького «Олімпіка» (по 16 очок). А от у гостях гірники лише треті (15), бо поступаються «Дніпру» (16).

У наступних, вже весняних турах чемпіонату України підопічні Мірчі Луческу зроблять все залежне, щоб нав'язати «Динамо» боротьбу за черговий комплект золотих нагород, яких в активі «Шахтаря» вже дев'ять, проти 13-ти київських. Дніпропетровці ж поки перебувають в трьох очках від другого місця, взимку мають посилюватися, щоб їхні мрії про Лігу чемпіонів набули реальних рис.

При цьому досить висока ймовірність відходу з «Дніпра» Євгена Коноплянки, одного з лідерів команди Мирона Маркевича. Втім, і без нього третій призер грудня залишиться головним здобувачем «бронзи» — відіграти у нього шість очок форі буде непросто не тільки дебютанту еліти «Олімпіку», а й іншим переслідувачам. У їх число поступово влився і «Металіст», що став найбільшим розчаруванням минулої єврокубкової осені.

Харків'яни встановили антирекорд групового турніру Ліги Європи, програвши всі шість матчів, але в чемпіонаті України після провального старту харків'яни все-таки зуміли виправити ситуацію. І навіть нинішня їх сьома сходинка в таблиці може легко стати четвертою. «Металісту», швидше за все, буде присуджена технічна перемога над «Волинню» в недограному виїзному поєдинку 10-го туру, в якому на 89-й хвилині гості вели — 1:0.

У спину перерахованим вище клубам дихають міцні середняки «Зоря», «Ворскла» і та ж «Волинь». Щільність боротьби за потрапляння в «зону УЄФА» красномовно ілюструє чотириочкова дистанція, що розділяє п'ятьох учасників цієї групи. По весні навряд чи зуміє втиснутися в цю компанію «Чорноморець» — від'їзд з Одеси Романа Григорчука, одного з кращих тренерів ліги, напевно, відіб'ється на результатах «моряків».

Чим же проявили себе інші колективи? Донецький «Металург» вперше в історії обіграв в чемпіо-

наті «Шахтар», але, крім нього, поклав на лопатки тільки аутсайдерів — «Карпати» з «Ілліцівцем». У складі запорізького «Металурга» регулярно виходить на поле наймолодший гравець турніру 18-річний Олександр Каплієнко. «Говерла» забила менше всіх — дев'ять голів, але її форвард Максим Шацьких став кращим бомбардиром за всю історію ліги — 124 м'ячі.

Нарешті, сумнівне досягнення недавно встановили «Карпати», які двома рішеннями КДК були позбавлені дев'яти турнірних очок. А «Ілліцівець» так і не пізнав радості перемоги в сезоні 2014/15. За інформацією місцевих ЗМІ, залишається головним кандидатом на достроковий вихід з чемпіонату через загрозу банкрутства. Але команда поки тримається, як і тренер Микола Павлов, в чиєму послужному списку вже 536 матчів в еліті ■

	І О
1. «Динамо» К	14 36
2. «Шахтар»	14 31
3. «Дніпро»	14 28
4. «Олімпік» Д	14 22
5. «Зоря»	14 21
6. «Волинь»	12 20
7. «Металіст»	12 19
8. «Ворскла»	14 18
9. «Чорноморець»	13 15
10. «Металург» Д	14 14
11. «Металург» З	14 12
12. «Говерла»	14 9
13. «Карпати»	14 4
14. «Ілліцівець»	14 3

шахи і шашки

Українці вибороли 7 нагород на World Mind Games 2014

У Пекіні днями завершилися IV World Mind Games 2014 — мультиспортивні змагання з інтелектуальних видів спорту, які відбуваються раз на рік під егідою SportAccord. На WMG традиційно були представлені такі види, як шахи, шашки, спортивний бридж, го та сянци. За 24 комплекти нагород турніру змагалися представники більш як 40 країн. Україну на Іграх представляли Анна Музичук, Марія Музичук, Анна Ушеніна, Василь Іванчук та Руслан Пономарьов, вони грали у шахи («рапід», «бліц», «баскська система»), а також Вікторія Мотричко, Дар'я Ткаченко, Юрій Анікеєв та Артем Іванов, які боролися за медалі у змаганнях із шашок («рапід», «бліц», «супер бліц»). В підсумку наші спортсмени здобули два «золота», «срібло», чотири «бронзи» та посіли четверте загальнокомандне місце. Першими стали росіяни, на другому місці збірна Китаю, на третьому — збірна Нідерландів.

бокс

В Німеччині помер колишній тренер братів Кличків

У Гамбурзі (Німеччина) у віці 67 років від серцевого нападу помер тренер братів Кличків Фріц Здунок. Здунок був єдиним тренером Віталія Кличка, з Володимиром займався з 1996 по 2004 роки. За свою багаторічну кар'єру Здунок працював з багатьма відомими боксерами — такими як Мануель Чарр, Фелікс Штурм, Даріуш Міхальчевський, Хуан-Карлос Гомес та інші. Віталій Кличко майже відразу відреагував на сумну новину. «Звістка про смерть Фріца стала для мене шоком. Я не можу в це повірити. Адже він пройшов останнім часом через багато випробувань — переміг раку, переніс операцію на серці. Важко повірити, що його серце більше не б'ється... Знаю багатьох людей. Але ніколи не зустрічав людини з такою душею, з таким по-справжньому великим і добрим серцем. Серцем, від якого всім оточуючим було тепло. Не буде перебільшенням сказати, що Фріц був для мене другим батьком. Він відкрив для мене Німеччину, вчив мене мові. Вводив мене і Володимира в ази професійного спорту. Поділяв з нами радість перемог і гіркоту поразок. Був учителем не тільки в спорті, він був наставником у житті. Він був моїм Другом. Через його професійні тренерські руки пройшли сотні хлопчаків. Багато з них стали олімпійськими чемпіонами, багато — чемпіонами світу. Він був чарівником! Тому, що реалізовував їх мрії! І всі, хто його знав, любили його! Спасибі долі, яка познайомила нас і дала можливість працювати довгих 17 років разом. Ти продовжуєш жити, поки живемо ми і пам'ятаємо про тебе», — зазначив Віталій Кличко на своїй сторінці у Facebook.

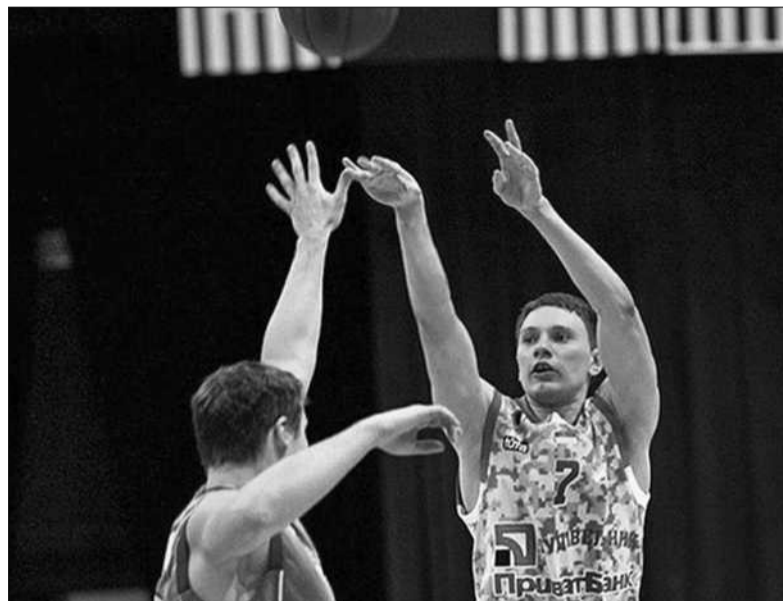

Фото: budivelnik.ua

Захисник «Будівельника» Денис Лукашов (праворуч) знову став найрезультативнішим гравцем у складі своєї команди

ПАМ'ЯТАЮЧИ про образливу поразку в першому колі, «будівельники» з перших хвилин зустрічі запропонували супернику гранично жорсткий захист, що починався вже на перших сантиметрах власної половини поля. У нападі три швидких попадання Пустозвонова дозволили «Будівельнику» впевнено заволодіти восьмиочковою перевагою вже на 3-й хвилині гри. Баскетболісти «Ферро» дуже старалися не дати господарям

втекти далеко, але за 4 хвилини до першої перерви кияни лідирували вже 10 пунктів — 19:9. Подальша ротация не послабила завзятого столичного клубу, і перша десятихвилинка закінчилася п'ятнадцятиочковою перевагою команди Віталія Чернія — 28:13.

Три дальніх влучання (двічі Кольченко та Пустозвонов) збільшили розрив до 20-ти очок вже на початку другого відрізка. «Будівельники» домінували за всіма

«Будівельник» легко розправився з «Ферро»

■ Кияни перемогли в останньому домашньому матчі цього року

Чинний чемпіон та один із двох лідерів турнірної таблиці «Будівельник» легко впорався із запорізьким «Ферро-ЗНТУ», обігравши суперника з рахунком 92:60 і взявши реванш за поразку в першому колі. Плеймейкер «Будівельника» Денис Лукашов провів ще один гарний матч, вкотре в сезоні зупинившись за крок від тріпл-дабл. Цього разу захисник відзначився 14 очками, 9 передачами та 9 підбираннями.

Олександр ПИРЛИК | «Хрещатик»

статтями, і до кінця другої чверті лідирували вже 25 пунктів. На велику перерву суперники йшли за рахунку 57:29. Тож друга половина зустрічі перетворилася для вболівальників на просту формальність.

«Ферро» вдалося жваво почати другу половину матчу, але за-

палу гостей вистачило лише на пару хвилин. Пропустивши ривок суперника, наставник чемпіонів взяв тайм-аут, після якого «Будівельник» знову виглядав дуже монолітно. Надалі кияни не дозволили ні на секунду засумніватися у своїй силі, у підсумку здобувши над принциповим суперником пе-

ремогу з різницею в 32 очки, а Денису Лукашову знову зовсім трішки не вистачило для тріпл-дабл. Цього разу захисник відзначився 14 очками, 9 передачами та 9 підбираннями.

Інший столичний клуб «Київ» також не відчув проблем з «Миколаєвом» — 106:81. Цей матч став примітним тим, що завдяки результативній перемозі гості встановили новий рекорд сезону за здобутими очками в одній грі. Попередній найкращий показник (104 очки) належав лідеру чемпіонату «Хіміку». Також варто відзначити захисника «Кієва» Руслана Отверченка, який ще більше зміцнив своє лідерство серед найкращих бомбардирів чемпіонату України, здобувши 33 очки (при 7/11 триочкових). Крім того, на його рахунку 8 передач ■

Відбувся наймасовіший зимовий забіг в історії України

■ В столиці провели благодійну спортивну акцію

У неділю в Києві біля центральної ялинки країни, на Софійській площі, відбувся благодійний костюмований «Забіг Святого Миколая». Загалом на старт вийшло близько 500 спортсменів, найшвидшим з них став Сергій Попов. Частина зібраних коштів від реєстрації учасників перерахована на допомогу дітям, які втратили годувальника під час військових дій в зоні АТО.

Олександр ПИРЛИК | «Хрещатик»

З ДЕСЯТОЇ ранку на Софійській площі почали збиратися любители спорту та найзавзятіші учасники «Забігу Святого Миколая». Їм потрібно було підготуватися не тільки до змагань, а й до конкурсу на найкращий костюм. Першими на старт вийшли найменші учасники — від 6-ти до 12-ти років. Близько п'ятдесяти дітей здолали дистанцію в 500 метрів. Переможців не визначали — кожен з юних бігунів отримав на фініші солодкий подарунок.

«Мені дуже сподобався сьогоднішній забіг, в теплому одязі бігти важко, але дуже весело. Сьогодні ми всі були в смішних шапках, завтра я в ній піду до школи», — поділився своїми враженнями одинадцятирічний Сергій.

Найбільший ажіотаж на площі

викликала поява серед бігунів спайдермена, супермена, ельфа, численних янголів та Дідів Морозів. Перемогу у конкурсі костюмів здобула дівчина-спайдермен. Загалом на старт дорослого «Забігу Святого Миколая» вийшло п'ять сотень учасників, найшвидшим з них виявився Сергій Попов (14:21). Другим був Олег Кравченко — 14:51, третім — Олег Якимчук (15:09). Найшвидшою серед жінок стала Тетяна Кузіна — 17:44. На другому місці — Олександра Азарова (18:01), Оксана Каруца (18:56) була третьою.

Під час «Забігу Святого Миколая» було зафіксовано рекорд України у категорії «Наймасовіший забіг у новорічних капелюхах» — 550 учасників. «Мені приємно бачити навкруги стільки усмішок і пози-

Фото: Олександр ІВАНЮБА

У святковому забігу взяло участь близько 500 охочих

тиву! День Святого Миколая — традиційно українське свято, і ми будемо відроджувати традиції його святкування по-своєму. Сьогоднішній забіг довів, що наша ідея костюмованого забігу була правильною і відгукнулася у серцях киян. Сподіваюся, що «Забіг Святого Миколая» стане щорічним», — розповів «Хрещатику» один із організаторів заходу Дмитро Черніцький.

Варто зазначити, що 50 гривень з кожного реєстраційного внеску направлені на допомогу дітям, які втратили годувальника під час військових дій в зоні АТО. «Для нас дуже важлива участь в благодійних проектах; допомога тим, хто цього потребує — частина корпоративної політики компанії. І зараз, беручи участь в «Забігу Святого Миколая», ми масмо

нагоду допомогти дітям, які втратили найрідніших в зоні АТО. Це благодійний забіг, але окрім благодійності, це ще й гарна можливість підтримати здоровий спосіб життя. Ми раді, що така передноворічна подія є, і кожен бажаючий може провести день у стилі «Wellness» та ще й допомогти дітям», — розповів гендиректор відомої компанії Ніклас Палмквіст ■

Фото Олексія ВАХУБА

Присвята «українському Паганіні»

■ В столиці відбувся концерт «Maestro-Fest. Богодар Которович»

Справу легендарного скрипаля, справжнього посла української культури, який творив імідж нашої країни своїм мистецтвом, продовжує його партнер по життю і творчості піаністка Євгенія Басалаєва. Нещодавно у Колонному залі імені Миколи Лисенка Національної філармонії вона організувала концерт, на якому прозвучали твори з репертуару Богодара Которовича.

Марія КАТАЄВА | «Хрещатик»

З ІМ'ЯМ Богодара Которовича пов'язана ціла епоха в розвитку української культури. Фундатор скрипкової школи, лауреат Національної премії імені Тараса Шевченка та премії Вернадського, численних міжнародних нагород, він став єдиним скрипаєм у світі, який зіграв на скрипці Ніколо Паганіні поза межами Італії. «У 1999 році з Генуї до Києва спецрейсом була привезена скрипка «Sannone» майстра Гварнері дель Джезу, яку Ніколо Паганіні не дозволяв використовувати після своєї смерті, через що вона отримала назву «вдова Паганіні»,— пригадує Євгенія Басалаєва.— З інструментом пов'язані дивні речі: ще коли скрипка лежала у футлярі, навколо неї начебто щось кружляло. На репетиції вона себе не проявила, але коли на сцені Богодар Которович почав грати сонату Баха, її звучання мене вразило, це був живий інструмент з дивовижним голосом. Під час концерту мене начебто щось торкалося, а Богодару

Антоновичу здалося, що хтось грав за його спиною». Концертів у Києві було два: у філармонії для урядовців і депутатів та в Національній опері для широкої публіки. Скрипка Паганіні виявилася для Богодара Которовича фатальною: після цих концертів у нього заболіла рука, і він більше не міг грати. Переключившись на диригентську діяльність, готував концерти з «Київськими солістами», продовжував започатковані конкурси (зокрема, Міжнародний конкурс юних скрипалів імені Которовича), представляв Україну як член журі міжнародних конкурсів.

Урочистий виступ у рамках IX Міжнародного фестивалю мистецтв «Діалоги культур» з Міжнародного концертного циклу «Елітні вечори камерної музики Євгенії Басалаєвої» був присвячений двом знаменним подіям — 15-річчю історичних концертів «Скрипка Паганіні у Києві» та 20-річчю заснування Національного камерного ансамблю «Київські солісти». У першому відділенні концерту «Скрипка Паганіні (спогади)» прозвучали твори Ніколо Паганіні («Кампанелла», «Кантабіле»), Брамса («Скерцо» до мінор), Массне («Роздум» з опери «Таїс») та «Елегія» Валерія Губи (у новій транскрипції для скрипки, органа і фортепіано). Їх виконали Євгенія Басалаєва, органістка Ірина Калиновська та учні Богодара Которовича — Максим Степаненко, Святослава Семчук та Ігор Завгородній.

Друге відділення концерту складалося з прем'єр різних років «Київських солістів». Мрію створити ансамбль українських віртуозів Богодар Которович плекав довго — ще з 1980-х років, проводячи вечори класичної музики на літній естраді Маріїнського парку. Офіційно «Київські солісти» з'яви-

лися 20 років тому, у 1995 році. На сцені разом з Євгенією Басалаєвою та Богданом Півненко ансамбль виконав «Епітафію» Валентина Сильвестрова, «Sicilienne» та «Grave» Шоссона, а також «Прелюдію та Allegro в стилі Пуньяні» Крейслера (її концертну обробку для фортепіано зі струнними здійснив латвійський диригент Саулус Сондецкіс спеціально для творчого дуету Которович-Басалаєва і «Київських солістів», а у 1990 році вона прозвучала на відкритті Михайлівського Золотоверхого собору).

Ще одна складова концерту — благодійна. Напередодні концерту у фойє філармонії відкрився вернісаж «Присвята» з роботами українських художників. Виручені від продажу кошти пішли на допомогу постраждалим воїнам АТО. До речі, попередній концерт «Гармонія безсмертних звуків у вимірі Часу» у жовтні зібрав гроші на лікування важкопораненого під час АТО військового Руслана Ібрагімова. «Україна переживає драматичні часи, ми маємо захистити свою соборність і єдність,— впевнена Євгенія Басалаєва.— Мистецтво є нашою зброєю. Демонструючи кращі здобутки, ми доносимо до людей свою громадянську позицію, гордість за свою Україну як європейську висококультурну державу. Проект розвиватиметься й надалі, наступний концерт, присвячений Голодомору, відбудеться 21 листопада 2015 року. А в Будинку актора в рамках міжнародного фестивалю «Діалоги культур» 28 лютого відкриватимуть ще один музичний проект, спрямований на патріотичне виховання молоді, збереження духовних традицій, популяризацію світових і вітчизняних шедеврів та наших виконавців» ■

Різдвяний обід тривалістю 90 років

■ На сцені КМАТОБу — прем'єра від «Київ Модерн-балету»

Вони збираються на різдвяний обід — розмовляють про погоду і здоров'я, їдять незмінну запечену індичку. У домі народжуються нові діти й відходять у вічність літні члени сім'ї. Проте нічого не змінюється. І так ведеться в родині Байярдів з покоління в покоління уже впродовж 90 років...

Тетяна КРОП | спеціально для «Хрещатика»

ЦЕЙ СЮЖЕТ п'єси «Довгий різдвяний обід» американського драматурга Торнтон Уайлдера один з найоригінальніших балетмейстерів сучасності Радю Поклітару вирішив перетворити на балет з музикою Антоніо Вівальді «Чотири пори року». Прем'єру вистави «Довгий різдвяний обід» від «Київ Модерн-балету» кияни й гості столиці побачать 29 і 30 грудня у Київському муніципальному театрі опери і балету для дітей і юнацтва (вул. Межигірська, 2).

Напередодні прем'єрних показів артисти «Київ Модерн-балету» презентували фрагмент нової постановки Радю Поклітару. Це балет-роздум про швидкоплинність людського життя, проте, якими суєтними і часто марними справами ми наповнюємо відведені нам дорожочинні години й роки перебування на Землі. «Це наш найбільш довготривалий проект»,— визнав директор і художній керівник «Київ Модерн-балету» Радю Поклітару. Він розпочав постановку балету «Довгий різдвяний обід» 2009 року. Але через економічну кризу тоді здійснити задум до кінця не вдалося. З плином часу балетмейстер зрозумів, що мусить повернутися до цієї роботи, до того ж усвідомив, що криза відступить не так скоро. Тому до 15-хвилинного фрагмента, поставленого 2009 року, додалися півгодини дійства, ство-

реного у 2014-му. Разом вони і складають той одноактний балет, який представлять публіці.

Знаючи з попередніх постановок Радю Поклітару про його невичерпну фантазію й потяг до експериментаторства, виникає запитання: що ж залишиться у виставі від п'єси Торнтон Уайлдера? «З 2009 року я не перечитував п'єсу і орієнтуюся на своє загальне уявлення про цей твір, яке більш-менш збігається з тими уявленнями, які мають глядачі,— пояснив балетмейстер.— Від Уайлдера тут розповідь про зміну поколінь у династії Байярдів, але цілковита відсутність справжніх подій у їхньому земному бутті». А от з музикою особливих метаморфоз не передбачається. У балеті прозвучить цикл із чотирьох скрипкових концертів Антоніо Вівальді «Чотири пори року» без жодних змін. Лише деякі фрагменти поміняють місцями.

У «Довгому різдвяному обіді» уникають показової повчальності. «Я переконаний, що балет — не злободенний жанр,— поділився Радю Поклітару.— Для нього характерні символи, метафори, алегорії. Саме такою мовою намагатимемось ставити питання, чим наповнюємо наше життя, чи залишаємо по собі щось важливе. Якщо зможемо донести це до глядача — чудово, якщо ні, то просто посміхнемось або посумуємо» ■

Фото Олексія ВАХУБА

У репетиційній залі триває підготовка до прем'єрних показів балету

Феномен Крушельницької

■ У Києві триває проект, присвячений видатній українській оперній співачці

На виставці представлені кращі ілюстрації та фотографії, музика й книжки, а також історичні факти з життя Соломії Крушельницької

фантазували на тему кращого костюму для сучасної Соломії (ці роботи також представлені в експозиції). Конкурс fashion-ілюстрацій проходив під патронатом Ukrainian Fashion Week, переможниця в ньому виявилася дві: Олена Лондон (її червоно-білий ескіз нагадує образ Соломії в опері «Чіо-Чіо-Сан») та Марія Крутоголов (авторка надихнулася героїнями п'єси «Буна Віри Маковей» — такими ж сильними жінками, як і Крушельницька). А всі бажаючі долучилися до проекту «Я люблю Соломію», фотографуючись з цікавими фактами про життя видатної дівчи.

Історію успіху Соломії Крушельницької розповідають інформаційні плакати з документальними світлинами. На початку ХХ століття вона врятувала оперу Пуччіні

«Чіо-Чіо-Сан» від провалу, а загалом в її репертуарі — виконання провідних партій у 30-ти операх. Соломія підкорила найпрестижніші оперні сцени світу, і де б вона не виступала з власними концертами, навіть у царській резиденції перед Миколою II, завжди завершувала свій виступ українськими народними піснями. Навіть з приходом радянської влади співачка не полишила Батьківщину, хоча її майно націоналізували, відібравши будинок у Львові. Соломію змусили відмовитися від італійського громадянства, переслідували через «неясні» політичні погляди (лише в 1951 році Крушельницька отримала звання заслуженого діяча мистецтв УРСР, а роком пізніше — професора), проте вона до кінця життя залишалася оптимістичною і

життєрадісною жінкою. Для допитливих — на виставці є невеличка бібліотека з виданнями про Соломію Крушельницьку. «Цей проект є не лише популяризацією постаті Соломії Крушельницької, а й можливістю вийти за межі музейних заходів, — зауважила директор Музично-меморіального музею Соломії Крушельницької Галина Тихобаєва. — Ми вдячні за запрошення до участі, надали інформативні матеріали, фотографії, костюми для фотопроєкту. В кінці ХІХ — на початку ХХ століття Соломія Крушельницька була однією з небагатьох жінок, яка стала нарівні з чоловіками, адже на оперній сцені панували Карузо, Шаляпін, Баттістіні. Варто відзначити, що вона зробила кар'єру професійно і самостійно, адже артистки на той час, як правило, мали покровителів. Соломія мала «відкрити голову» до всього нового, вона керувала автомобілем, здійснювала круїзи Європою, показуючи друзям цікаві місця, добре плавала, їздила верхи і вважала, що співачка повинна підтримувати добру фізичну форму». У Львові музей також активно працює з молоддю: бере участь у загальнономіській акції «Ніч у Львові» (цього року зробили зустріч з маестро Мирославом Скориком, який є внучатим племінником Соломії Крушельницької), проводить цикли концертів студентів Львівської музичної академії, разом зі школою-інтернатом імені Соломії Крушельницької організовує фестиваль «Юні таланти — великій Соломії».

Побачити кращі ілюстрації та фотографії, погортати книжки, почути музичну добірку та ознайомитися з історичним проектом можна у ТРЦ «Атмосфера» (Столичне шосе, 103) до 1 лютого. «Атмосфера Крушельницької» став першим із серії проєктів, присвячених видатним українкам. «Ми хочемо нагадати про талановитих жінок, які залишили слід в українській історії, — розповіла «Хрещатику» організатор проєкту Наталія Кравець. — Наступними будуть Марія Заньковецька, Марко Вовчок, Катерина Білокур і Квітка Цісик» ■

У ТРЦ «Атмосфера» відкрилася виставка, яка допоможе дізнатися більше про постать Соломії Крушельницької та її визначний внесок у світову культуру. Відвідувачі мають змогу відкрити маловідомі грані легендарної співачки, а також познайомитися з сучасними інтерпретаціями її образу і творчості.

Наталка ГАЙ | спеціально для «Хрещатика»

ЕКСПОЗИЦІЯ є своєрідним підсумком ряду ініціатив «Атмосфера Крушельницької», які проходили протягом місяця і мали на меті привернути увагу до цієї фантастичної жінки, української талановитої красуні. Допомогали у цьому зірки — для фотопроєкту співачки Джамала, Каша Сальцова, Анастасія Приходько та Юлія Саніна перетворилися у сценічні образи Крушельницької. Реконструкції костюмів для зйомки надав львівський Музично-меморіальний музей Соломії Крушельницької, а аксесуари і головні убори відтворювали майстри студії Лесі Патоки. Фотографії (зі світлинами самої Соломії для порівняння) та головні убори можна побачити в експозиції. За словами сучасників, Соломія Крушельницька була модницею не тільки на сцені, вона вишукано вдягалася і у повсякденному житті, мала чудовий смак.

Крім того, в рамках ініціатив українські виконавці — група The Hardkiss, Фагот, солістка «Крихітки» Каша Сальцова — записали сучасні переспіви арій Крушельницької. «Завдяки проєкту я звернула увагу на авторський репертуар Соломії Крушельницької, — поділилася Каша Сальцова. — Обрала пісню, яку вона любила, — «Цвітка дрібная», зробила її в стилі романсу. Вийшло настільки вдало, що, можливо, включу її у концертну програму». Організатори залучили творчу молодь: юні співачки взяли участь у конкурсі молодих талантів «Крушельницька 2.0», в якому звання «нової Соломії» та можливість запису пісні у професійній студії здобула студентка Національної музичної академії ім. П. Чайковського Дар'я Миколенко (послухати народні пісні та арії у виконанні учасниць-фіналісток можна на портативних програвачах у виставковій залі), а художники-ілюстратори

Гімн життю

■ В Театрі на Липках відбулася прем'єра вистави «Наше містечко»

Дорослий репертуар театру поповнився спектаклем у постановці Дмитра Богомазова — «складною історією про прості речі» за однойменною п'єсою Торнтон Уалдера.

Марія КАТАЄВА | «Хрещатик»

ЗА «НАШЕ МІСТЕЧКО» американський драматург отримав Пулітцерівську премію в 1939 році. Про неї Торнтон Уалдер казав: «Це проста п'єса, в якій присутні всі складні теми; і це складна п'єса, де з любов'ю розповідаю про найпростіші речі на світі».

Режисером-постановником вистави Театр на Липках запросив лауреата Шевченківської премії Дмитра Богомазова, а художником по костюмам і сценографом виступив

його син Петро Богомазов. За задумом автора, в п'єсі майже немає декорацій, у спектаклі вони також схематичні — у вигляді сірих геометричних конструкцій і без жодних предметів побуту. Окрему роль грає великий годинник — він відраховує час, що минає між діями, які відбуваються у 1901, 1904 і 1913 роках. Так само універсальними й умовними є герої з вибіленими обличчями, наче у масках... Чоловіки — в котелках, жінки в простому

Розібратися в нюансах життя і стосунків персонажів п'єси глядачу допомагає Помічник Режисера, який бере активну участь у дійстві

вбранні. Вдалим режисерським ходом стало музичне оформлення: всі дії звуками і мелодіями супроводжують гітаристи (Олексій Петрович та Євген Бондарський).

Дія вистави розгортається в американському містечку Гроверс-Корнерс, штат Нью-Хемпшир, хоча могла відбутися де завгодно. В центрі — життя двох родин Гіббсів

і Веббів, які з року в рік займаються звичними повсякденними справами: готують їжу, доглядають за садом, працюють. Глядач у виставі не є відстороненим спостерігачем, адже Помічник Режисера (з цією роллю вдало впорався молодий актор Юрій Радіонов) як розпорядник сцени постійно втручається у хід вистави: розпо-

відає про містечко та його мешканців, що чекає на публіку або що трапиться з тим чи іншим героєм, а також сам інколи перевіряється в інших персонажів. Якщо перша дія знайомить нас із життям містечка і його мешканцями, то у другій дочка Веббів Емілі (Катерина Савенкова) та син Гіббсів Джордж (Андрій Бейник, Тарас Мельничук) закохуються один в одного і одружуються. В третій дії, що відбувається на кладовищі, ми дізнаємося, що Емілі померла при пологах, чуємо її розмови з іншими покійниками і навіть слідкуємо, як дівчина повернулася у найщасливіший день свого життя. Втім, вистава не закінчується на сумній ноті. Торнтон Уалдер висловлює думку, про яку ми часто забуваємо: як люди не цінують життя і не вміють бути щасливими. «Люди не розуміють, що таке життя, поки вони живі. Кожен, кожен момент життя. Але, можливо, колись зрозуміють», — підсумовує Помічник Режисера.

«Наше містечко» у Театрі на Липках (вул. Липська, 15/17) покажуть 4 та 14 січня о 18.00. Вартість квитків: 60-70 грн ■

Ранок
Температура: +6°
Атм. тиск: 740 мм рт. ст.
Вітер: 6 м/с
Вологість повітря: 61 %

День
Температура: +7°
Атм. тиск: 740 мм рт. ст.
Вітер: 7 м/с
Вологість повітря: 71 %

Вечір
Температура: +3°
Атм. тиск: 741 мм рт. ст.
Вітер: 6 м/с
Вологість повітря: 67 %

РІЗНЕ

Держкіно заборонило прокат «Тараса Бульби» і ще кількох російських стрічок

ДЕРЖАВНЕ агентство України з питань кіно відмовило у видачі прокатних посвідчень чотирьом російським стрічкам: фільмам «Мами-3» Георгія Малкова та Емілія Нікогосяна і «Тарас Бульба» Володимира Бортко, а також телесеріалам «Креміль» і «Креміль-2» Володимира Єпіфанцева та Олександра Аншютца.

Таке рішення ухвалено на підставі висновку Експертної комісії з питань розповсюдження та демонстрування фільмів, повідомля прес-служба Держкіно.

«Названі фільми недоцільно демонструвати в умовах неоголошеної війни проти України. Адже через їх пропагандистський характер вони можуть завдати суттєвої шкоди національним інтересам», — заявив голова Держкіно Пилип Ілленко.

Так, у видачі прокатного посвідчення фільму «Мами-3» відмовлено через шовіністичне звеличення Росії, збудження штучної ностальгії за радянськими традиціями, імперську ідеологію та пропаганду «русского мира». Обмеження розповсюдження серіалів «Креміль» та «Креміль-2» цілком відповідають позиції Держкіно не видавати прокатного посвідчення тим російським фільмам і серіалам, які в умовах російської інформаційної та воєнної агресії проти України створюють позитивний імідж російських елітних військ, пропагують і героїзують спецназівців ГРУ ГШ РФ.

Що стосується фільму «Тарас Бульба», то, як зазначили у Держкіно, він викривляє історичні події, фальсифікує і дискредитує українську національну ідею, і загалом є кричуще антиукраїнським,

ставити під сумнів саме існування українського народу. Цілоком у дусі імперських амбіцій на це відреагував російський віде-спікер Дмитро Rogozin, запропонувавши заборонити однойменну книгу Миколи Гоголя. Але при цьому сором'язливо замовчуючи факт заборони низки фільмів у самій Росії. Наприклад, картина «Москва сльозам не вірить» викликала шовіністичні судоми через те, що у одному з кадрів фільму, де герої святкують Новий рік, на стіні висить портрет Тараса Шевченка. Режисер Володимир Меньшов категорично відмовився перезнімати цей кадр, і як результат — фільм повністю заборонено для показу. Що ж, російському глядачеві можна тільки поспівчувати, бо майже вся інша новорічно-різдвяна класика за Гоголем йому «не світить» зі святкових екранів ■

сканворд

бунт, повстання	страхопуд на городі	Х	«Великий керманіч»	рух назовні	одниця довжини (анг.)	замовлення	релігія, від імені пророка Заратуштри
		Р					
		Е		удар у бокі підкуп			
		Ц	крик (розм.) дерев'яниста рослина			двоскладова стопа тонке глузування	театрально-естрадна вистава
		А	урочистий вірш давня Бірма	франц. партизани (1939-1945) верблюди	... Шмідт інд. бог смерті	отвір у стіні для входу і виходу	
		Т				пальма з віялоподібними листям	цар Ліді (міф.) народ в Азії
		И		набір цукерок маслина		кондитерський виріб з соняшникового насіння	
		К		фахівць з механічної обробки металу		«Вільний бій» у фехтуванні	граф XI ст. (Велика Британія) єдиноборство — нац. розвага татар

Відповіді на сканворд на 16-й стор.

Засновник — Київська міська Рада
В. о. головного редактора Максим ФІЛІПОВ

Газета заснована 7 вересня 1990 року.
Перерестрована в Міністерстві інформації України 10 січня 1999 року.
Свідоцтво серії КВ №3620

01001, м. Київ-1, вул. Володимирська, 51-б
Телефон для довідок 234-27-59, факс: 235-01-93
Телефони рекламного відділу: 234-21-84, 234-27-39, факс: 235-61-48
Телефон відділу розповсюдження та реалізації: 234-27-35
Internet: www.kreschatic.kiev.ua E-mail: info@kreschatic.kiev.ua

Редакція листується з читачами тільки на сторінках газети. Газета публікує також ті матеріали, в яких думки авторів не збігаються з позицією редакції. При передруку посилання на "Хрещатик" обов'язкове.
Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Матеріали зі знаком (Д) та під рубрикою "Конфлікт" друкуються на правах реклами.
Набір, верстка та кольороподіл: комп'ютерний центр газети "Хрещатик".
Віддруковано: "МЕТА-Поліграф", м. Київ, вул. Марко Вовчок, 12/14.

гороскоп

25 грудня

ОВНИ, об'єднайтеся з духовними побратимами та укріплюйте дружні лави, на симпатичних людей, які розділяють ваші плани, мрії, ідейні уподобання таланитиме. Водночас дбайте про кар'єру, демонструючи високий фаховий рівень.

ТЕЛЬЦІ, тільки в колі однокумців ваша душа співатиме, тож радо беріть активну участь у спільних акціях та корпоративних заходах, ділових нарадах, зборах трудового колективу. У вас вдало виходитиме виконання організаційних функцій.

БЛИЗНЮКИ, прислухайтеся до партнерів, які спроможні дати цікаву, не банальну пораду, а якщо улюблена особа не розділяє вашої духовної наснаги, не розчаруйтеся з приводу її приземленості: значить, там є свої плюси — господарські.

РАКИ, ваш улюблений темп «крок вперед — два назад» нині не підходить. Збийте свої реорганізаційні рішення в дивовижний коктейль креативності, прагматизму та нестандартності. І «частуйте» цим чарівним напоєм оточення. Так вимагає немолний дух прогресу, не дозволяючи чвалати у хвості.

ЛЕВИ, приборкайте пиху, активно трудіться, на службі — аврал, де ризикуєте наступити на ті самі граблі помилок, забувши про отриманий раніше досвід. Але навіть негативний результат — це результат.

У ДІВ інтуїція плюс нетрадиційний підхід до справ мають поєднуватися з послідовністю та практичністю. Чим ретельніше розроблений план і точніші розрахунки, тим швидше до вас завітає її величність «кевірка», сприяючи блискучому результату.

ТЕРЕЗИ, події розгортаються спонтанно, втім, є можливість вирішити полю-

Астролог Любов ШЕХМАТОВА

бовно всі проблеми, на дружелюбній оригінальній ноті. Ви здатні волювими зусиллям прокласти шлях до мети, організувати домашній побут, однак в сім'ї не слід допускати конфліктів.

СКОРПІОНИ, вас нудитиме від рутинних справ, тому займіться чимось оригінальним, включіть творчу фантазію, навіть в побуті маєте стати новатором, експериментувати на свій смак.

СТРІЛЬЦЯМ сиротити не доведеться, знайти рідну душу та задовольнити потребу в істинній внутрішній свободі ви зможете в колі симпатичних духовно прогресивних людей, яким не притаманно товктися в консервативному багні.

КОЗЕРОГИ, вас одночасно і люблять, і ненавидять... А ви замислювалися, чому так сталося? Тому що оточення відчуває небезпеку, яка причаїлася всередині тлюючим емоційним вулканом, готовим будь-якої миті вибухнути, коли амбіційне «Я» вже неспроможне терпіти неволю...

ВОДОЛІ, триває активний етап розв'язання кармічних вузлів з партнерами по шлюбу, роботі, недругами, власним егоїзмом. Тому слід міцно стояти на землі, й навіть коли прокинуться надприродні здібності, талант ясновидця — плекайте в собі здоровий глузд, мисліть раціонально та не відривайтеся від практичної реальності..

РИБИ, рейтинг популярності у соціумі набирає оберти, не ставте потреби «Его» вище від інтересів дружнього колективу. Ви не меркантильний експлуататор, а практичний стратег, який має діяти заради спільних благ з максимальною ефективністю і мінімальною безжалісністю. День призначений для очищення совісті від гріховних шлаків, покаяння.

цей день в історії

Різдво за Григоріанським календарем

1933 — український сатирик Остап Вишня, звинувачений у контрреволюційній діяльності, засуджений до розстрілу, заміненому пізніше десятьма роками тюремного ув'язнення.
1991 — о 19.00 по Центральному телебаченню СРСР востаннє виступив Президент Радянського Союзу Михайло Сергійович Горбачов і по-

відомив, що «... в силу обставин, що склались з утворенням Співдружності Незалежних Держав, я припиняю свою діяльність на посту Президента СРСР». Відставка Горбачова фактично означала припинення існування СРСР після більше 70-ти років існування — о 19.38 на куполі Кремлівського палацу було спущено прапор Радянського Союзу.